

GŁOS NARODU

Nr. 29. — ROK XLII.	REDAKCJA, ADMINISTRACJA I Drukarnia, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11 KONTO P. K. O. WARSZAWA NR 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.				Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieoświadczonych nie przyjmuje.
W T O R E K 29 STYCZNIA 1935.	Przedpłata wynosi:	W Krakowie	Na całym obszarze państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą	Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.
	Miesięcznie	5 zł.	4-50 zł.	5 zł.	8 zł.
	TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. Drukarnia Nr. 133-44 i 144-05.				Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.

W Sejmie i poza Sejmem.

(Korespondencja własna „Głosu Narodu”).

Warszawa, w styczniu.

Ostatnie plenarne posiedzenie Sejmu zgotowało bardzo wielu prawdziwą niespodziankę. Tak się przyzwyczajono do piorującego tempa, stosowanego przy przeprowadzaniu projektu zmiany konstytucji, że wprost nie chciało się wierzyć, że projekt ten nie znalazł się na piątkowym posiedzeniu Sejmu. Tem więcej, że senat uchwalony przez siebie projekt z niezwykłym pośpiechem zdał do sejmowej komisji konstytucyjnej. A z komisji na plenum jest już droga niedaleka. Tymczasem jednak, wbrew powszechnym niemal oczekiwaniom, stało się inaczej. Sejm na ostatnim swym posiedzeniu zajmował się różnymi sprawami, lecz nie projektem konstytucyjnym. To znów wywołało najrozsądniejsze komentarze. Najbardziej utrzymuje się pogłoska, że opóźnienie głosowania w Sejmie nad poprawionym projektem konstytucyjnym spowodowane zostało tem, że czynnik decydujący nie wypowiedział się jeszcze w tej sprawie. Są również tacy, którzy twierdzą, że się wypowiedział, ale w takim sensie, że musiała nastąpić zwłoka. Jak jest naprawdę, tego nikt nie wie i napewno prędko się nie dowie. W kołach sejmowych co do dalszych losów projektu zmiany konstytucji panuje duża różnica zdań: wśród opozycji przeważa zdanie, że w maju będzie zwołana sesja nadzwyczajna Sejmu dla załatwienia sprawy konstytucji. Natomiast koła sanacyjne są zdania, że konstytucja zostanie uchwalona w lutym b. r. po uporaniu się z budżetem, który przy dzisiejszym systemie nie zabierze już dużo czasu. W maju zaś byłaby zwołana sesja sejmowa dla uchwalenia nowej ordynacji wyborczej. poczem nastąpiłoby rozwiązanie Sejmu.

Zanotowałem obie wersje, ale, rzecz prosta, nie umiem powiedzieć, która z nich jest bardziej uzasadniona. W normalnych warunkach taka nieświadomość byłaby dla korespondenta kompromitująca, ale w naszych jest zupełnie zrozumiała. U nas nigdy nie wiadomo — że nadużyję znówu znane go shaw'owskiego powiedzenia.

Zamiast konstytucją zajmował się Sejm na ostatnim posiedzeniu przeważnie wydawaniem posłów. Uderzały powody, dla których sądy domagały się od Sejmu wydania posłów. Jeśli chodziło o posłów opozycyjnych, to wchodziły w grę momenty natury politycznej, jeżeli o posłów sanacyjnych — to powiedzmy ogólnie: sprawy bardzo osobiste. Ale najwięcej kłopotów było z posłem Fidelusem, którego sprawę usiłowano potraktować ze specjalną dyskrecją. Nie udało się to, gdyż na ławach opozycji zaczęto się domagać ścisłego sprecyzowania zarzutów, wysuniętych przez prokuraturę przeciwko posłowi Fidelusowi. I trzeba było, aczkolwiek bardzo niechętnie, je sprecyzować. Wypadło to bardzo niepochiebnie dla posła Fidelusa, to też nie można się dziwić, że na ławach sanacyjnych poczęto go się wypierać. Nabytek istotnie bardzo kompromitujący.

Na razie nie został wyznaczony termin następnego plenarnego posiedzenia Sejmu. Prawdopodobnie będzie ono zwołane dopiero wówczas, gdy preliminarz budżetu przejdzie

przez alembik dyskusji w sejmowej komisji budżetowej. Dyskusja ta zbliża się już do końca, zwłaszcza, że został już załatwiony budżet ministerstwa spraw wewnętrznych. Jak wiadomo ze sprawozdań sejmowych, dyskusja była nad nim bardzo ożywiona i trwała dłużej, niż nad budżetami innych ministerstw. Minister spraw wewnętrznych p. Zyndram Kościółkowski, przemawiał trzy razy i zapowiedział swe wystąpienie jeszcze na plenum w Sejmie. Zupełnie słusznie, bo jednak nie wszystkie sprawy zostały dostatecznie wyjaśnione w komisji sejmowej. Na przykład, sprawa Berezy Kartuskiej. Pan minister powracał do niej dwa razy: raz po przemówieniu posłanki, pani Popławskiej, które to przemówienie zostało z polecenia przewodniczącego komisji, posła Byrki, skreślone z dziennika, a drugi raz przy końcu dyskusji. Ponieważ w tej sprawie wpłynęła do Sejmu interpelacja, więc można się spodziewać, że będzie ona jeszcze raz przedmiotem dyskusji, bardziej wszechstronnej i wyczerpującej, niż to mogło mieć miejsce w sejmowej komisji budżetowej.

Tyle ze Sejmu. Staralem się wyciągać zeń wszystko, co było ciekawsze w ciągu ostatnich kilku dni. Ze spraw pozasejmowych o charakterze bardziej ogólnym wysuwa się na plan pierwszy przyjazd do Warszawy na polowanie w Białowieżę pruskiego ministra, gen. Goeringa. Jest to już drugi minister Rzeszy, który po przewrocie hitlerowskim, odwiedza stolicę Polski. Razem z gen. Goeringiem i towarzyszącą mu żoną przyjechał nasz ambasador w Berlinie, p. Lipski, niezmiernie energiczny promotor idei jaknajściślejszego zbliżenia polsko-niemieckiego. Przyjazd pruskiego premiera do Polski doszedł do skutku akurat w rocznicę podpisania układu berlińskiego, który zainicjował zwrot nie tylko w stosunkach polsko-niemieckich, ale również otworzył jakgdyby nowy rozdział w polskiej polityce zagranicznej. Z tych więc względów nie można się dziwić, że w tutejszych kołach politycznych nowy ten objaw coraz to żarliwszych stosunków między rządami polskim i niemieckim budzi wyjątkowe, o specjalnem zabarwieniu, zainteresowanie. Jeszcze węgdy żadne polowanie reprezentacyjne, odbywające się corocznie w Białowieży, nie skupiało tyle uwagi, co obecne, i to nie tylko wewnątrz kraju, ale i zagranicą. Ze wszystkich, co widać, że wśród nowoczesnych metod stosowanych przez dzisiejszą dyplomację, polowania zaczynają odgrywać coraz większą rolę.

Wasz.

Pisma marsz. Piłsudskiego do Niemców.

Berlin, (PAT.) „Nazional Ztg.” zapowiada, że w ciągu b. r. w wydawnictwie swem opublikuje w przekładzie niemieckim 4 tomy pism marszałka Piłsudskiego, obejmujące mowy i rozkazy. Przekładu dokona konsul gen. R. P. w Amsterdamie Kaczkowski, tłumacz dzieł literatury polskiej na język niemiecki m. in. „Chłopów” Reymonta.

KONTAKT POLSKIEGO LOTNICTWA Z LUFTHANSA.

Warszawa, 28. 1. (Telef.). Polskie Linie Lotnicze przyjęły oficjalną reprezentację niemieckiego towarzystwa komunikacji powietrznej „Deutsch Lufthansa”.

Oszczędnością dnia — jest nabycie
dobrych czekolad, o pełnej mądze i sporządzo-
nych z czystych surowców. Takie czekolady jak
Śmietankowe, Mleczne, Deserowe i t. p.

poleca firma **A. Piasecki S. A.**

11.000 urzędników przejdzie do wyższych grup.

Warszawa, 28. 1. (Telef.) Lista awansów urzędniczych, która zostanie ogłoszona 1-go lutego obejmie urzędników i niższych funkcjonariuszy państwowych sądownictwa, prokuratury, oficerów i szeregowych policji państwowej, straży granicznej, więziennictwa oraz pracowników przedsiębiorstw państwowych: kolei, poczt i telegrafów oraz lasów państwowych. Lista zawierać będzie ponad 11.000 awansów. Przy awansowaniu szczególnie do wyższych grup, 5-ej i 6-tej, brana będzie szczególnie pod uwagę ilość lat. Uwzględniani będą tacy urzędnicy, którzy wskutek wstrzymania awansów przez kilka lat pobierali ostatnio uposażenia zbyt niskie w stosunku do розміrów i ważności swoich funkcji i obowiązków. Zasadniczo główny kontyngent awansów odnosi się do niższych grup uposażenia

wych, jedną bowiem z naczelnych zasad przy opracowywaniu listy awansów, było to, by nie doprowadzić do uprzywilejowania wyższych grup uposażeniowych kosztem niższych. Na 11.000 awansów jest około 370 przesunięć do grupy 6-tej i 5-tej, reszta do grup niższych.

Awanse w sądownictwie.

Warszawa 28. 1. (Telef.) W sądownictwie uwzględnione będą awanse uposażeniowe polegające na przeniesieniu do wyższych grup uposażeniowych zarówno członków magistratury sądowej jak i urzędników kancelaryjnych. Do wyższych grup zaliczonych będzie około 5 proc. pracowników sądownictwa.

Tylko sędziowie, prokuratorzy i urzędnicy będą mogli być adwokatami.

Warszawa, 28. 1. (Telef.) Na tle zmiany w sytuacji palestry rozpatrywany jest projekt reformy ordynacji adwokackiej. Najbardziej aktualnym jest wprowadzenie praktyki sądowej dla kandydatów adwokackich. Na przyszłość adwokatami mogliby zostać tylko sędziowie albo członkowie prokuratury, którzy po trzechletniej aplikacji sądowej odbyli 5 lat praktyki w magistraturze sądowej. Dostęp do adwokatury byłby otwarty także dla urzędników państwowych, mających 10 lat służby o

charakterze prawniczym, o ile dany urzędnik zdał egzamin sędziowski. Przewidywane są tak że postanowienia, wprowadzające możliwość wyznaczania przez radę adwokacką nowo powstałemu adwokatowi siedziby jego kancelarii. Inną nowością byłaby zmiana składu rady adwokackiej, do której wchodziłby delegat preesa sądu apelacyjnego, a do naczelnej rady adwokackiej delegat ministra sprawiedliwości.

Przed zniżką ceł na samochody.

Warszawa, 28. 1. (Telef.). W pierwszych dniach lutego należy oczekiwać obniżenia stawek celnych na samochody i części samochodowe, wwożone do Polski. Według opinii, utrzymującej się wśród zainteresowanych kół kupieckich cena przeciętnego samochodu osobowego, przystosowanego do warunków polskich, będzie się kształtowała na poziomie około 6.000 zł., jeżeli zniżki ceł będą przyznane w przewidywanych granicach. Kupcy samochodowi podjęli u władz starania, by do urzędów skarbowych wydano instrukcję wy-

jaśniającą, że posiadanie samochodu osobowego nie może być uważane za zbytek i przyjmowane za podstawę do wymiaru większego podatku. Kupiectwo jest zdania, że zmiana ustosunkowania się urzędów skarbowych wobec właścicieli samochodów jest konieczna, jeżeli po wprowadzeniu zniżki celnej ma nastąpić ożywienie na rynku samochodowym. Po ogłoszeniu zniżki celnej na samochody, kupcy podjęli przygotowania do kampanii sezonowej, której największego natężenia spodziewają się w kwietniu i w maju.

Sensacje zamku w Doorn.

KUCHARZ EXKAISERA USIŁOWAŁ ZŁADZIĆ WILHELMA.

Paryż, (PAT.) Agencja Havasa donosi z Londynu: Korespondent „Daily Mail” donosi z Doorn o sensacyjnych pogłoskach, dotyczących b. cesarza Wilhelma. Według tych pogłosek obchód 76-iej rocznicy urodzin exkaiserza przeszedł zupełnie niespostrzeżenie, ponieważ musiano zwolnić głównego kucharza, który od 15 lat pozostawał na służbie u Wilhelma. Zwolnienie nastąpiło nagle przed 10 dniami. Wkrótce potem rozeszły się pogłoski, iż zwolniony kucharz

którego odesłano do Niemiec, usiłował zgładzić Wilhelma. Prawdą jest podobno, iż kucharza rzeczywiście zwolniono, jest on obecnie internowany w Niemczech w domu chłapkanych. Pogłoski krążące w Doorn powstały głównie spowodowane oświadczenia księżnej Herminy, iż zwolniony kucharz powinien właściwie ponieść karę śmierci. Pogłoski dotyczące tego oświadczenia nie spotkały się ani z potwierdzeniem ani z zaprzeczeniem.

O czym piszą inni?.. Premier Goering w Warszawie.

Zydzi wstępują gremjalnie do B. B.

„Przegląd Kupiecki”, organ żydowskiego Stowarzyszenia Kupców w Krakowie podaje następujący szczegół z posiedzenia wydziału tego stowarzyszenia w d. 22. stycznia b. r.:

„Wiceprezes Szyf wskazuje na fakt, iż Stowarzyszenie nasze niema żadnego oparcia o Władze, że należy zainicjować kierunek Stowarzyszenia. Wnosi więc: „Stowarzyszenie zgłasza swój akces do sekcji gospodarczej BBWR”. W związku z tem Stowarzyszenie opracuje memoriał z wyluszczeniem słusznych postulatów kupiectwa, któryto memoriał ma być wręczony p. Wojewodzie, Prezydentowi Miasta i Prezesowi Rady Grodzkiej przez delegację w osobach pp.: r. Schechtera, r. Szyfa, r. Rosenbluma, r. Steinera i r. Halperna (wzgl. r. Landaua w razie przeszkody ze strony p. H.). Wniosek powyższy został uchwalony przez aklamację”.

Mówia, że „od przybytku głowa nie boli”. Od takiego jednak przybytku może głowa zboleć. Przyjąć bowiem żydów do B. B. trzeba, skoro tak „manifestują” swój „kierunek”. Ale co potem zrobić z temi „słusznymi postulatami”, które wysuną?... Poza tem uchwała żydowskiego stowarzyszenia jest cenną ilustracją taktyki żydów: — naprzód z hłasem „manifestują” swoje przekonania polityczne, a potem każą sobie za to — zapłacić! Czy się sanacja na tej taktyce pozna?

„Nieprzywoici” posłowie.

Na komisji budżetowej pos. Popławska mówiła o Berezie. Jej przemówienie usunął przewodniczący, p. Byrka, z protokołów komisji. Mimo to odpowiedział jej p. min. Kościalski. Wobec tego wysłup. Popławska p. Byrka wykluczył p. Chrystowskiego z komisji na przeciąg trzech posiedzeń z powodu „obrazy przyzwoitości”.

„Pojęcie „przyzwoitości” dzięki twórczej pracy obecnej większości sejmowej wzbogaciło się — pisze p. Rybarski w „Gazecie Warszawskiej” — o nowy odcień. Nie wchodzi tu zapewne w grę przyzwoitość w zwykłym, towarzyskim tego wyrazu znaczeniu. Ani też nieprzyzwoitość wyraża, bo nikt takich wyrażań nie używał, a zresztą panujący styl polityczny w Polsce nie stawia pod tym względem nazbyt surowych wymagań. Trzeba tu mówić o pojęciu przyzwoitości politycznej. Poseł przyzwoty, to taki, który, gdy minister zaprzeczy przytaczanym przez niego faktom, milknie i przyjmuje to do wiadomości. Nieprzyzwoitością jest podtrzymywać swoje zdanie, wbrew zdaniu przedstawiciela rządu.

Możnaby zrozumieć te metody postępowania gdyby one z punktu widzenia tych, którzy je stosują, prowadziły do celu. W rzeczywistości osiagają skutki wręcz przeciwnie zamierzonym. Istnieją niektóre zagadnienia naszego życia zbiorowego, których nikt nie słumi najsurowszemi nawet karami dyscyplinarnymi, ani innemi sposobami”.

„Tytułomanja”.

„Kurjer Wileński” występuje przeciw „tytułomanji” w Polsce. Nawiązuje do tego, że to w „Galilei” (!) powstało to zjawisko. Dziś jest w całym kraju.

„Znany jest — pisze „Kurjer Wileński” — fakt, że prezesura, piastowana gdzieś przez pół roku, daje tytuł prezesa na całe życie. Każdy dziennikarz jest z reguły „redaktorem”, nawet wobec tych, którzy są doskonałe poinformowani o jego funkcjach w redakcji. Jakoś język nam się bardziej gładko układa, gdy do słowa „pan” dodamy tytuł. I tak z księdza — powstaje ksiądz kanonik, lub dziekan, z podporucznika — porucznik, a już każdy nauczyciel gimnazjum obowiązkowo staje się „profesorem”.

Organizacje kobiece na swych terenach już dawno wystąpiły do walki z tytułami, przekazywanymi kobietom przez ich „władców”. Trzeba przyznać, że walka jest skuteczną, to znaczy, iż w obrębie takich stowarzyszeń, prawie się nie spotyka pan „profesorowych”, „inżynierowych”, czy innych „owych”.

Mamy wprawdzie większe strapienia od „tytułomanji”. Ale, skoro już o tem mowa, to „Kurjer Wileński” ma rację. Strasznie lubimy tytuły. Przy powitaniach, na etykietach listowych, na biletach wizytowych... W pewnym mieście profesorem uniwersytetu jest ktoś, kto przez pewien czas był ministrem. Opowiadają, że pali bez pardonu studenta, który przez zapomnienie tytułuje go „profesorem”, a nie „ministrem”.

Młodzi i starzy.

„Kurjer Warszawski” pisze o fermencie,

Zarządzone zostały nadzwyczajne środki ostrożności.

Gdy warszawski korespondent „I. K. C.” dowiedział się, że premier pruski, gen. Goering, przyjeżdża w niedzielę do Warszawy, udał się natychmiast na dworzec główny. Tam zastał sekretarza ambasady niemieckiej, von Schelicha, oraz żonę niemieckiego attache wojskowego p. Schindlerową. Poza tem zwracała uwagę znaczna liczba policji mundurowej i cywilnej. Z rozmowy z sekretarzem ambasady niemieckiej dowiedział się korespondent, że godzina przyjazdu gen. Goeringa **trzymaana jest w ścisłej tajemnicy**, że nawet ambasada niemiecka nie jest dokładnie poinformowana.

O g. 9.30 — pisze korespondent „IKC” — przybył na dworzec zwykły pociąg berliński, który różnił się tylko tem, że przy lokomotywie doczepiony był niemiecki wagon salonowy, ciemno-zielonego koloru. Na wagon ten początkowo nie zwrócono uwagi. Natomiast w oknie zwykłego wagonu sypialnego ukazał się ubrany po cywilnemu attache wojskowy ambasady niemieckiej gen. Schindler, który skinął głową oczekującej go żonie, a sekretarzowi ambasady wskazał w kierunku lokomotywy.

Sekretarz ambasady udał się tam, a korespondent „IKC” za nim. Około wagonu zgromadziła się już licznie policja, nikt jednak z wagonu nie wychodził, a wszedł do niego tylko sekretarz ambasady. Przez oświetlone okna wagonu, który stanął pod tunelem, ujrzeliśmy wnętrza o charakterze salonowym i stół nakryty białym obrusem. Dokoła niego stała grupa panów w cywilnych ubraniach. Jeden z tych panów w palcie z wydropym kołnierzem futrzanym. **Pozналиśmy w nim gen. Goeringa.**

Cała reszta otoczenia stała dookoła niego wyprostowana z poważnymi minami. Byli to v. Keudell, piastujący urząd naczelnego leśniczego, v. Haussendorf, generalny łowczy (gen. Goering jest wielkim łowczym, ma więc rangę wyższą). Z pozostałych dwóch panów jeden jest pierwszym adjutantem gen. Goeringa. Nazywa się podplk. Bodenschatz drugi zaś kpt. Monte jest jego zastępcą. Wszyscy panowie byli po cywilnemu. Poza tem w wagonie krzątał się pogodnie **uśmiechnięty ambasador Rzeczypospolitej w Berlinie Lipski** w jasno-szarym ubraniu.

Postaraliśmy się zwrócić uwagę p. ambasadora, co nam się wreszcie udało. Na nasz ukłon p. ambasador odpowiedział uprzejmym uśmiechem, poczem gestykulując staraliśmy się uzyskać zaproszenie do wagonu. Ambasador Lipski skinął głową, wobec czego ruszyliśmy w kierunku wagonu. Tu jednak napotkaliśmy na nie-

przewycięzoną zapórę w postaci pana w cywilnym ubraniu, który równie uprzejmie, jak kategorycznie, zakazał wejścia do wagonu, a nawet nakazał **natychmiastowe opuszczenie dworca**. Trzeba było, jako lojalnemu obywatelowi podporządkować się temu zarządzeniu.

Niezrażony tem niepowodzeniem, udał się korespondent „IKC” na dworzec Wschodni, gdyż, według otrzymanych przez niego informacji, tam miał wysiąść gen. Goering. Przed dworcem widać było, że **zarządzone zostały nadzwyczajne środki ostrożności**.

Już na ulicze, wiedzącej do dworca, widać było sporo policji, która kazała publiczności przechodzić na drugą stronę ulicy. Na peronie było zupełnie pusto. **Publiczności nie było zupełnie**, krążyło sporo policji mundurowej i cywilnej. U jednych drzwi wejściowych zauważyliśmy ambasadora niemieckiego hr. v. Moltke w towarzystwie szefa gabinetu ministra spraw zagr. radcy Romana Dębickiego. Opodał stał gen. Fabrycy, referent protokołu ministerstwa spraw zagr. Lubieński, oraz zastępca attache wojskowego ambasady niemieckiej por. Kinzel w mundurze.

Jaki był przebieg powitania pruskiego premiera, tego korespondent „IKC” nie podaje, gdyż i na dworcu Wschodnim czekała go przegrada. Mianowicie podszedł do niego jakiś cywilny pan i oświadczył:

— Pan naczelnik Wysocki (szef wydziału prasowego komisariatu rządu. — Przyp. Red.) najuprzejmiej **prosi p. redaktora o łaskawe opuszczenie dworca**.

Nie było rady i trzeba było dworzec opuścić. Dalsze obserwacje korespondenta „IKC” robione były na ulicy. Najciekawsze z nich dotyczą nadzwyczajnej ochrony premiera Göringa. Korespondent stwierdza, że była ona **zorganizowana znakomicie**. W czasie przejazdu przez miasto samochód premiera pruskiego strzeżony był **przez samochód polic. i 2 motocykle**. Na samochodzie policyjnym, który poprzedzał auto premiera, jechało na tylnym siedzeniu trzech funkcjonariuszy. Jeden z nich miał przez cały czas jazdy zwróconą głowę w lewo, siedzący po środku nie spuszczał z oka samochodu premiera, a trzeci obserwował bacznie prawą stronę. Po obu stronach auta niemieckiego gościa jechały **dwa motocykle**, na każdym z nich po czterech funkcjonariuszów. Zaznaczyć należy, że samochód wraz z orszakiem przesuwał się przez miasto z wielką szybkością.

Po parogodzinym pobycie w Warszawie udał się premier Goering na polowanie do Białowieży.

Próby sformułowania polskiego agraryzmu.

Stosunki społeczno-gospodarcze w Czechosłowacji, który to kraj zwłaszcza po przeprowadzonej reformie rolnej przybrał zdecydowanie charakter drobno-rolniczy, dały podstawę do wytworzenia się nowego jakoby społecznego kierunku, zwanego „agraryzmem”. Ujął go w formę naukową znany polityk czeski, **Dr. Milan Hodža**. Obecnie idee „agraryzmu” usiłuje się przezsześcić na teren ruchu ludowego w Polsce, w czem przodują działacze młodowiejscy, zwłaszcza grupujący się koło radykalnej organizacji „Wici”. Nie brak jednak zainteresowania dla „agraryzmu” i w innych obozach społeczno-politycznych.

ISTOTA AGRARYZMU. — W publikacjach o agraryzmie uderza brak ścisłego zdefiniowania tego kierunku, co dowodzi, że jest on właściwie dopiero w stadium tworzenia się. Opiera się on zasadniczo na założeniu, że układ stosunków społeczno-gospodarczych winien wynikać z potrzeb i rozwoju produkcji rolniczej, stanowiącej

lub „buncie”. młodych.

„Obecne pokolenie młodzieży — pisze — przeżywa tragedję. Ale tragedia tego pokolenia nie polega bynajmniej na trudnościach jego materialnego położenia, lecz raczej na braku kierownictwa przez dzisiejsze starsze pokolenie, pozbawione wewnętrznej równowagi i niewatpliwie ponoszące za stan nastrojów wśród młodzieży pełną odpowiedzialność. Te nastroje zaś są rozpalliwe. Francuzi mówią: „si la jeunesse savait et la vieillesse pouvait” (gdyby to młodzi wiedzieli, a starość mogła...), a nasza młodzież często przekonana o tem, że wszystko najlepiej wie, dochodzi do wniosku, że nie uczynić nie może, ażeby się z trudnej sytuacji życiowej wydobyć”.

podstawę życia, a więc i ustroju (podobne hasła głosili już w XVIII w. t. zw. fizjokraci). Zarazem należy się postarać o ułożenie stosunku człowieka do człowieka i do warsztatu pracy przez oparcie go na organizacji samodzielnego gospodarstwa chłopskiego. Ponieważ zaś chłop-rolnik na samodzielne gospodarstwo nie jest — zdaniem agrarystów — ani „kapitalistą”, ani robotnikiem (jakkolwiek związany jest wszelkimi węzłami ze światem pracy), przeto „oddolne” kształtowanie się idei agraryzmu doprowadza do odrzucenia zarówno socjalizmu, jak i w znacznej części liberalizmu gospodarczego. Z pierwszym nie godzi się agraryzm zasadniczo, stając na stanowisku własności prywatnej, — z drugim kołduje przez swe koncepcje, dotyczące gospodarki planowej, samorządu gospodarczego i spółdzielczości.

NA BŁĘDNE TORY. — Pierwszą publikacją z tego zakresu u nas była praca „Agraryzm”, napisana przez ludowca inż. roln. **Zaleskiego**. Przy pewnych brakach i niedociągnięciach, zawiera ona, wiele materiału wartościowego i rozpatruje realne możliwości zastosowania „agraryzmu”, ujmując go na sposób, rzec można zachodnio-europejski. W kołach młodo-ludowcowych jednak pracę tę ostro skrytykowano i nie przyjęto jej za podstawę do dyspozycji, natomiast silnie rozreklamowano drugi „Agraryzm”, napisany przez prawnika **Milkowskiego**. Ta druga praca, jakkolwiek nie pozbawiona ustępów dobrych, zawiera jednak wiele abstrakcyj i sprzeczności. P. Milkowski uważa się za zdecydowanego przeciwnika komunizmu, wysuwa jednak projekt już to niedalekie od marksizmu (jak spółdzielcze gospodarowanie na roli, przypominające rosyjskie kołchozy), już to idące całkowicie po linii założeń socjalistycznych (zniesienie

prywatnej własności w przemyśle i organizacji produkcji fabrycznej jakoteż handlu na sposób marksistowski). **Otrzymując** własność prywatną w rolnictwie, domaga się jednak p. Milkowski przeprowadzenia wywłaszczenia większej własności w rolnictwie i fabryk **bez odszkodowania**, co oczywiście w razie przeprowadzenia musiałoby wstrząsnąć i w następstwie zwać do reszty ustroju oparty na własności prywatnej. Wreszcie na ten sam temat opublikował swe poglądy w broszurze „Właściwa droga wsi do dobrobytu” p. **Poleszczuk**; polemizuje on z Milkowskim, a jedyne wyjście upatruje w czystej i po imieniu już nazwanej komunie.

Niedawno odbyła się w Krakowie konferencja młodo-ludowcowa, poświęcona sprawom ideowo-programowym. Osiągł obrad był „agraryzm” w przedstawieniu p. Milkowskiego. Rezolucje z tej konferencji, zamieszczone w pismach wydawanych przez Związek Młodzieży Wiejskiej, przedstawiają smutny obraz — oby chwilowego — ztracenia zdrowego rozsądku w tej żywotnej skądinąd grupie młodzieżowej, co można przypisać fatalnym warunkom życiowym, w jakich znalazła się obecnie nasza akademicka i wiejska młodzież ludowa. Przyjęto tam mianowicie bezkrytycznie tezy p. Milkowskiego, przyczem ujęto ją w taką formę, że osiąga się wrażenie, jakoby spółdzielczość i solidaryzm stanowiły tu tylko nomenklaturę, a chodziło w istocie o socjalizację, która z właściwym agraryzmem niema nic wspólnego. N. p. rezolucja 5) brzmi: „**Przemysł, górnictwo, banki i kasy winny być uspołecznione i przejść na własność zorganizowanego społeczeństwa**”. Jest to dalszy etap rozwoju tej organizacji młodzieży, która głosząc hasła samodzielnosci ruchu młodzieżowego, jest jednak w rzeczywistości kierowana „odgórnie” przez ludzi, którzy wprowadzili do niej najpierw antyklerykalizm o nieznanem dotąd na wsi napięciu (schodzący coraz bardziej na tory walki z religją), starając się obecnie stopniowo zbliżyć ją do pomysłów ustrojowych, zastosowanych u naszego sąsiada ze wschodu.

WŁAŚCIWE OPARCIE. „Agraryzm”, jak go poprzednio przedstawiłem, nie odbiega przecie od doktryny chrześcijańskiej, a zwłaszcza nasuwa pewne analogie z chrześcijaństwem „Quadragesimo anno”. Jest to zupełnie naturalne. Nie jest bowiem agraryzm kierunkiem, opartym tylko na szluzach skonstruowanych poglądach, lecz jako zrodzony na wsi, wypływa z t. zw. zdrowego chłopskiego rozsądku — jest odzwierciedleniem naturalnego poczucia społecznego i wyrazem myśli Bożej, której z dusz prostych ludzi nie zdołały jeszcze wypłenić areligijne współczesne kierunki filozoficzne i społeczne. Prócz tego, ruch ludowy, dla którego „agraryzm” powstaje jako program społeczno-gospodarczy, w istocie swojej miał zawsze charakter chrześcijański, którego nie zamazały jeszcze radykalnie wystąpienia poszczególnych jego działaczy i przywódców. Porównanie „agraryzmu” z poglądem katolickim nasuwa się zwłaszcza gdy zważymy, jak **wielką wartość społeczną przypisuje Kościół warsztatowi produkcyjnemu, w których praca i kapitał złączone są w jednym ręku**, już to „aktualnie”, już to „potencjonalnie”, a gdy z drugiej strony, weźmiemy podobne postulaty agraryzmu, dotyczące co prawda głównie gospodarstw rolnych. W agraryzmie snują się również podobne myśli przewodnie przeciwstawienia się zarówno socjalizmowi, jak i liberalizmowi w życiu gospodarczym, jakie w formie zupełnie zdecydowanej i skończonej wysunął Pius XI.

Na tej wspólnej platformie programu ustrojowego, ruch ludowy i katolicyzm znalazłyby wszelkie dane do współpracy. — To też tembardziej trzeba ubolewać nad tem, jakie spotkały idee agraryzmu wśród naszych młodo-ludowców. Zostawiono z niej niemal tylko nazwę, pod którą podłożono treść zupełnie obcą. Miejmy nadzieję, że na tem się nie skończy i że „agraryzm” w dalszych swych przetworzeniach na terenie ruchu ludowego w Polsce przybierze jednak jakąś rozsądną formę, w którejby mógł istotnie przyczynić się do podniesienia dobrobytu ogólnego, przez dobrobyt wsi. W tym celu jednak musiałby agraryzm, podobnie jak cały ruch ludowy, oprzeć się na światopoglądzie katolickim.

K. M.

Od Wydawnictwa

Celem uregulowania nakładu prosimy o jaknajrychlejsze uregulowane prenumeraty.

Na ziemach Rosji.

Lemkowszczyzna terenem agitacji prawosławia i rosyjskiego nacjonalizmu.

Prawosławna misja na Lemkowszczyźnie wystosowała do wszystkich duchownych prawosławnych w Polsce oraz do działaczy prawosławnych Rosjan odezwę, w której pisze m. in., że „sprawa misji prawosławnej na Lemkowszczyźnie, to sprawa o wielkiem znaczeniu dla całego narodu rosyjskiego. Podczas gdy do Rosjan odnoszą się wszędzie z pewną pogardą, ludność Lemkowszczyzny wysoko podniosła szanę Rosjan, nie bacząc na knowania wrogów, głosi swą przynależność do narodu rosyjskiego i świętej wiary prawosławnej, porzucając jednocześnie katolicyzm, narzucony jej po unji brzeskiej”. W związku z tem misja prawosławna na Lemkowszczyźnie „błaga wszystkich Rosjan, dla których sprawa prawosławia i odręczenie narodu rosyjskiego jest ściśle złączona”, o udzielanie poparcia materialnego misji. Odezwę podpisał Grzegorz Pawłyszyn duchowny prawosławny, b. redaktor „Słowa” metropolitalnego. (KAP).

Postępowanie za trumną z odkrytą głową przestępstwem u Żydów.

Wielkie poruszenie w kołach żydowskich Wilna i liczne komentarze wywołało demonstracyjne zachowanie się działacza bundowskiego W. Kahana, który krocząc w czasie pogrzebu za trumną dr. Szabada, szedł z odkrytą głową, co u Żydów jest równoznaczne ze świętokradztwem. Nie zważając na sykania i uwagi doradze, Kahan kroczył w ten sposób z kapeluszem w ręce aż do cmentarza. Tu dopiero pobożna publiczność żydowska wystąpiła energicznie przeciwko bezbożnikowi i groźba pobicia zmusiła go do włożenia kapelusza na głowę. Obecnie grupa ortodoksów zwróciła się z podaniem do sądu, żądając kategorycznie pojęcia Kahana do odpowiedzialności karnej za znieważenie religii i zwłok zmarłego. Prokurator ma teraz głos, będzie musiał bowiem zdecydować, jaki bieg ma być nadany tej sprawie.

Port helski zablokowany krą lodową.

Ołbrzymia kłosa, jaka zablokowała port helski wskutek częściowego spłynięcia lodu z zatoki puckiej, spłynęła całkowicie w głąb zatoki gdyńskiej, uwalniając wejście do portu helskiego. Większa ilość jednak kry znajduje się jeszcze we wnętrzu portu, utrudniając poruszanie się kutrów. Na molo portowym lód na przestrzeni kilkunastu metrów utworzył wał. Port Jastarni jest jeszcze zablokowany.

Projekt budowy „Pałacu Sportowego” w Warszawie.

Do Warszawy przybył z Chicago przemysłowiec amerykański, Polak inż. Chmurski, który, reprezentując kapitał własny i grona osób Polonii Amerykańskiej, zamierza rozpocząć w roku bieżącym w Warszawie budowę olbrzymiego „Pałacu sportowego” na wzór nowojorskiego Madison Square Garden. Stanąć ma w Warszawie olbrzymia hala (z rozsądnym dachem) na 40 tys. osób. W „Pałacu” znajdą się boiska i tereny dla spotkań bokserskich, hokejowych, łyżwiarskich, hippicznych, lekkoatletycznych i t. d. Amerykańscy Polacy przygotowani są na inwestycje, których koszt wyniesie około 5 milionów zł.

W Wilnie spłonęła fabryka futer.

W niedzielę wybuchł groźny pożar w fabryce futer „Seal” w Wilnie. Pożar ogarnął szybko gmach, niszcząc urządzenie wewnętrzne fabryki. Spłonęło 17 maszyn oraz 15.000 skór baranich, lisich itp. Akcję ratunkową utrudniały nagromadzone w fabryce materiały łatwopalne. W czasie akcji ratunkowej uległy uszkodzeniu 3 samochody z taboru strażackiego. Straty wynoszą przeszło 350 tys. złotych. Fabryka była ubezpieczona na sumę 130 tys. zł. Wskutek zniszczenia fabryki postrada pracę około 40 robotników.

Ruchomy „krajobraz” na granicy niemieckiej.

Straż graniczna, dokonując przeglądu w okolicy wsi Malica koło Częstochowy, zobaczyła w lesie trzy białe pagórki, które się poruszały. Przy podejściu do tego ruchomego krajobrazu okazało się, że jest to szajka przemytników, nakrytych prześcieradłami, którzy na tle powłoki śnieżnej chcieli się ukryć przed okiem strażników. Na wezwanie strażników pagórki zaczęły uciekać, a wnet z ich wnętrza posypały się strzały rewolwerowe w kierunku strażników. Gdy jednak jeden z przemytników zaplątał się w faldach prześcieradła, towarzysze jego zaprzestali oporu i poddali się. Banda składała się z dwóch braci Bagłów i Józefa Parkitne z Kamińska. Znalezione przy nich pakiet skórek fokowych wartości około 6 tys. zł.

„Germania” o pakcie polsko-niemieckim.

Pierwsza rocznica zawarcia paktu polsko-niemieckiego (26. I.) upłynęła pod znakiem „serdeczności”. Hitler udzielił wywiadu „Gazecie Polskiej”, a min. Beck naczelnemu organowi rządu Rzeszy. „Serdeczność” podkreślamy łowami w Białowieży, na które zaproszono min. Göringa i paru niemieckich dyplomatów. Będzie to — wolno przypuszczać — czule tête à tête Polski i Niemiec.

W ten sposób wkraczamy na zupełnie nową drogę polityki zagranicznej. Wkraczamy zdecydowanie! Wbrew wszystkim zapewnieniom, że sojusz polsko-francuski zostaje w mocy...

Nie trzeba się dziwić, że prasa francuska w tych warunkach objawia duże zdenerwowanie, że z pretensjami do Polski występuje już nie tylko „Echo de Paris”, ale nawet „Temps”, który zwykły fakty z polityki międzynarodowej rejestrować dopiero w parę dni po wypadku.

Prasa polska, trzeba to całkiem obiektywnie stwierdzić, nie wykazuje szczególnych zachwytów, któreby zupełnie były zrozumiałe, gdyby istotnie zbliżenie do Niemiec zaczęte przed rokiem istotnie oznaczało zażegnanie dziejowego konfliktu. — **Gdyby w to można było wierzyć!**

A prasa niemiecka? Mam pod ręką „Germanie”. Dawny organ centrowy, poświęcił wstępny artykuł pierwszej rocznicy paktu.

Z sankami runął w 90-metrową przepaść.

We wsi Czaczów w pow. nowosądeckim wydarzył się tragiczny wypadek. Wieśniak J. Morajski, wracając z lasu do domu, siał na sanki, by prędzej zjechać do wsi. W pewnym momencie sanki zaczęły gwałtownie pędzić w dół tak, że Morajski nie mógł ich ani zatrzymać ani kierować i zjechał z drogi w 90-metrową przepaść, ponosząc śmierć na miejscu.

Żyd komunista w klasztorze.

Ze względów informacyjnych podajemy za żydowskim „Nowym Dziennikiem” następującą notatkę: „Do klasztoru OO. Karmelitów w Lublinie zgłosił się pewien Żyd, który podając się za słuchacza wyższej uczelni w Warszawie oświadczył, że pragnie przyjąć chrzest i chce się poświęcić nawracaniu Żydów na katolicyzm. Młodzieńca ochrzczono. Zamieszkał on w klasztorze i zaczął w mieście prowadzić ruchliwe życie, bywać w towarzystwach i zawierać znajomości. Pewnego razu zgłosił się do klasztoru agent policyjny celem zbadania papierów neofity. Młodzieniec na widok agenta wyskoczył oknem i umknął. Okazało się, że jest to poszukiwany przez policję działacz komunistyczny, który przyjmował już chrzest w wielu innych miejscowościach prawdopodobnie w celu uzyskania schronienia przed policją. Nazwisko neofity trzymane jest narazie w tajemnicy”.

ZGON PROFESORA UNIW. WILEŃSKIEGO. W Wilnie zmarł dr. Kazimierz Wacław Karaffa-Korbut, profesor wydziału lekarskiego uniw. Stefana Batorego. Ś. p. prof. Karaffa-Korbut urodził się w r. 1878 w południowej Szwajcarii, jako syn zesłanego powstańcy. W r. 1919 wkrzeszony uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie zaproponował prof. Karaffie-Korbutowi objęcie katedry higieny. Zmarły pozostawił w dorobku przeszło 100 prac naukowych, ogłoszonych w języku polskim i w językach obcych.

VI. POWSZECHNY ZJAZD HISTOR. KÓW POLSK. W WILNIE odbędzie się dnia 8—11 września br. Zbiega się to z 500-leciem układu w Krewie, kiedy poraz pierwszy Litwa połączona została z Polską, wskutek tego na planie pierwszym znajdzie się w obradach Zjazdu historia Wielkiego Księstwa. Przygotowania prowadzone przez Polskie Towarzystwo Historyczne postępują naprzód, szereg znakomitych uczonych przyrzekł już swój udział.

NAJDŁUŻSZY ZIMOWY LOT SZYBOWCOWY. W szkole szybowcowej L. O. P. P. w Kulowie koło Krzemienia dokonano kilku lotów żaglowych, z których jeden trwał jedną godzinę 15 sekund. Jest to najdłuższy lot szybowcowy w Polsce.

DYREKTOR GIMNAZJUM ZDEFRADOWAŁ 40.000 ZŁ. W Warszawie osadzono w więzieniu dyrektora gimnazjum im. Rontalera, Stefana Klepę. Gimnazjum jest oficjalnie własnością żony aresztowanej, który był tylko dyrektorem instytucji. Nie wypłacał on pensji nauczycielom i „zarwał personel nauczycielski na sumę około 40.000 zł.

6 MIESIĘCY WIEZIENIA ZA SPOWODOWANIE KALECTWA. Sąd karny w Tarnowie skazał T. Ożoga ze Skrzyszowa na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary na 2 lata za nieumyślne spowodowanie kalectwa u J. Bobrowskiego. Ożóg, u którego zajęty był w tartaku Bobrowski, poleciał mu zdjąć transmisyjny pas pędny i założył na sieczkarnię w czasie ruchu. W czasie tej czynności pas owinął się Bobrowskiemu koło ręki, wyrwijąc mu ją całkowicie.

„26 stycznia 1934 r. — pisze — jest punktem zwrotnym o decydującym znaczeniu w polityce europejskiej; rozbił bowiem istniejące fronty i zapoczątkował nową orientację”.

„Germania” nie szczędi pochlebstw i komplementów p. min. Beckowi i Polsce. Mówi o „nowym europejskim stanowisku, które sobie zdobyła Polska dzięki swej polityce wolnej ręki”, t. j. dzięki — jak wyrażnie zaznacza — wyswobodzeniu się od „francuskiej zależności”.

Ale po roku trwania paktu polsko-niemieckiego „Germania” nie jest jeszcze całkiem zadowolona z Polski. Zapewnia, że z dwóch stron, Polski i Rzeszy niemieckiej, Rzesza „poniosła większą moralną ofiarę” przy tej „wielkodusznej próbie wyrównania”. Polska mimo to nie okazała się wdzięczną. „Germania” wyraża „oczekiwanie”, że Polska poprawi zapewne lepszy los niemieckiej mniejszości u siebie, a to tem bardziej, że sytuacja polskiej mniejszości w Niemczech, nie tylko jest bez zarzutu, ale stanowi poprostu „szczyt marzeń” (Wunschtraum) dla niemieckich grup mniejszościowych poza granicami Rzeszy. Oto „zadania”, które i rocznica paktu — pisze „Germania” — stawia przed oczyma Polski.

Przytaczamy ten głos, ponieważ doskonale charakteryzuje najnowszy „sojusz” Polski.

OSZUKANCZE MANIPULACJE PISARZA HIPOTECZNEGO. Niebawem sensację wywołało w Łomży zawieszenie w czynnościach służbowych pisarza hipotecznego St. Mikułowskiego. Moment zawieszenia poprzedziło śledztwo, które trwało kilka miesięcy. Mikułowskiemu szereg osób zarzuca, że dopuszczał się nadużyć na szkodę klientów i Skarbu Państwa. Podobno manipulacjami pisarza hipotecznego Mikułowskiego najbardziej dotknięci zostali osadnicy wojskowi, inwalidzi wojenni i służba lotnicza.

Z całego świata.

Otwarcie biblioteki polskiej w N. Jorku.

W Roerich Museum N. Jorku, otwarta została biblioteka polska, założona staraniem Polskiego Instytutu Kultury i Sztuki. Biblioteka na początek posiada 400 tomów, zebranych przez panią Branhall Cullis, podczas jej pobytu w Polsce w roku ubiegłym. Różne dary osób prywatnych powiększyły i prawdopodobnie powiększać będą nadal ten księgozbiór, którym już zainteresowali się bibliotekarze i uczeni amerykańscy.

Uroczystości ku czci Ojca św.

Dnia 6 lutego rb. przypada 13-ta rocznica wyboru Papieża Piusa XI. na Stolicę Piotrową, 12 lutego zaś rocznica koronacji Ojca św. W związku z tem we wszystkich parafiach katolickich odbędą się modły za Ojca św. oraz uroczystości ku jego czci.

Zwrot papieskiego uniwersytetu w Hiszpanji.

Po wydaleniu z Hiszpanji zakonu Jezuitów wśród dóbr skonfiskowanych zakonowi rząd zajął także papieski uniwersytet w Comillas z tego tylko tytułu, że kierowany był przez Jezuitów. Przeciwno temu protestował nuncjusz apostolski i domagał się zwrotu uniwersytetu jako własności Stolicy Świętej. Wysunięte przez nuncjusza motywy zostały ostatecznie uznane przez rząd za słuszne i prezydent rady ministrów powołał ogłoszoną dekretem uchwałę o restytucji. Jednocześnie podobne załatwienie uzyskały zabiegi kardynała arcybiskupa Tarragony w sprawie rewindykacji innych budynków, skonfiskowanych w swoim czasie z motywów podobnych jak w wypadku papieskiego uniwersytetu. (KAP).

Wiceburmistrzem Jerozolimy żyd ze Stanisławowa.

Rząd angielski mianował ostatnio burmistrzem Araba dr. Khaldiego. Wiceburmistrzem zaś został wybrany przez Radę Miejską żyd ze Stanisławowa, adwokat Auster. Dotychczasowy burmistrz Arab, Naszałzibi wyjeżdża do Szwajcarii, gdzie będzie współpracował z Liga

Kupuj tylko
W DROGERJI im. SW. TERESY
STEFANA HYŁY KRAKÓW, WISŁA 6.
mydła, kremy, perfumy, wody kolonjskie, kosmetyki, gabki, galanteria toaletowa, zioła, chemikalia i t. d.
TOWAR W WIELKIM WYBORZE, NAJLEPSZEJ JAKOŚCI.
Ceny niskie. Ceny niskie

Narodów. Prasa żydowska, omawiając wybory, narzeka, że tylko z powodu lekkomyślności Żydów, został wybrany burmistrzem Arab.

Badania geograficzne na wyspie Kościuszki.

W marcu br. wyjeżdża do Ameryki północnej dr. Stefan Jarosz, który z ramienia Instytutu Geograficznego Uniw. Jagiellońskiego przeprowadzi naukowe badania geograficzne na wyspach o polskich nazwach: Kościuszki, Zaremby i Wojewódzkiego, leżących na Oceanie Spokojnym w pobliżu Południowo-wschodnich brzegów Alaski. Dr. Jarosz, który odbył przed kilku laty podróż po parkach narodowych w St. Zjedn., Kanadzie i Alasce — spędzi szereg tygodni w Stanach Zjednoczonych, celem odpowiedniego przygotowania się do wyprawy, na północ zaś wyruszy prawdopodobnie w czerwcu b. r.

Dwa gigantyczne wyścigi lotnicze.

Amerykańskie towarzystwo lotnicze przystąpiło do realizacji wielkich zawodów lotniczych na trasie, która wyniesie ma 29 tysięcy km. Trasa lotu prowadzić będzie na linii Nowy Jork — Buenos Aires i z powrotem, bądź też przez Atlantyk i Pacyfik wzdłuż brzegów Ameryki północnej i południowej.

Czasopismo „Ala d'Italia” wysuwa projekt, aby w 2000-ną rocznicę śmierci cesarza Augusta zorganizować lot wzdłuż dawnych historycznych granic imperium rzymskiego na trasie 14.000 klm.

30 robotników zatrutych gazem w samochodzie.

Szofer autobusu, którym jechało 30 robotników do pracy przy budowie nowej szosy autobusowej Brema—Hamburg, zwrócił uwagę w pewnej chwili na dziwne milczenie wewnątrz autobusu. Obejrawszy się zauważył, że prawie wszyscy pasażerowie osunęli się z miejsc. Okazało się, że wszyscy robotnicy byli nieprzytomni. Wezwany telefonicznie lekarz stwierdził silne zatrucie gazem, uchodzącym z nieszczelnej rury, służącej do ogrzewania wozu.

Wyrok na 215 katalończyków.

Sąd wojenny w Barcelonie po kilkunastu dniach rozprawie i po 22-godzinnej naradzie wydał wyrok w sprawie 215 oskarżonych — farmerów i członków młodzieży katalońskiej, aresztowanych 6 października r. ub. gdy odpowiadając na apel Dancas'a, radcy do spraw wewnętrznych rządu katalońskiego, usiłowali przedostać się do Barcelony. 176 skazano na 6 miesięcy do 3-ich lat więzienia, a 39 uniewinniono.

KATASTROFALNA POWÓDŹ W ST. ZJEDNOCZONYCH. — Jeden z wyższych urzędników państwowych w Stanach Zj. który oficjalnie wyjechał na teren powodzi, stwierdził iż liczba ofiar jest tak wielką, że nigdy nie będzie dokładnie znana. Powodzianie — biali i murzyni błagają o dostarczenie im żywności i odzieży. Tysiące sztuk bydła utonęło. Władze sanitarne pracują dzień i noc, by użyć nieszcześliwym i zapobiec wybuchowi epidemii.

ODKRYCIE NOWEGO MATERJAŁU WYBUCHOWEGO. W Wilmington (Stan Delaware) Am. Północnej, odkryto nowy o potężnej sile materiał wybuchowy, który szawano Nitramon. Materiał ten, o podstawie nitroamoniakalnej, zawiera 40% tlenu. Wybuch on wyłącznie naskutek bardzo silnej detonacji i jest o 20% silniejszy od wszelkich znanych dotychczas materiałów wybuchowych tego typu.

OBRAZ REMBRANDA SPRZEDANY ZA 50.000 ZŁOTYCH. Portret mężczyzny, pędzla Rembrandta, pochodzący z muzeum Ermitażu, nabyty został w Berlinie na licytacji za 22.400 mk., na tej samej licytacji dwa obrazy Rubensa uzyskały cenę 17.300 i 21.500 mk.

Złóż składkę na
Arcybiskupi Komitet Ratunkowy!

Z teatru „Bagatela“.

„Chór Dana“.

Występy chóru Dana należą do tych miłych imprez estradowych, które zawsze mogą liczyć na powodzenie. Jednym z powodów jest muzyka lekka i popularna, melodyjna i dająca się łatwo przyswoić, a drugim — wykonanie świetnie zorganizowanego kwartetu piosenkarzy, o głosach dzwiecznych i wdzięcznych. Dołącza się do tego jeszcze swoboda i lekkość ilustrującej śpiew gestykulacji o dyskretnym zabarwieniu kabaretowo-humorystycznym. To wszystko składa się na typ wieczoru estradowego, który publiczność — ta dzisiejsza — najbardziej lubi. Na występie chóru Dana nie było zbyt wielu tłumów, nikt z pewnością do północy nie czuwał przy domowej lampce radiowej, słuchając koncertu — ale naddatki były i sympatyczni rewerensi uraczyli piosenkami rozbawioną publiczność do syta.

Pomysłowym kierownikiem chóru i autorem wielu pięknych melodii (zwłaszcza tanga) jest p. Władysław Dan. a asami zespołu są pp.: Mieczysław Fogg i Adam Wysocki. Pierwszy okazał się doskonałym interpretatorem utworów o nastroju kabaretowo-groteskowym. Te jego piosenki wypadły lepiej niż sentymentalne. P. Wysocki zarówno w piosenkach lirycznych jak i humorystycznych był zachwycający. Rozporządza szerokim i najrozmaitszym rodzajem głosu, poczynając od czystego choć niewielkiego tenora, aż do zabawnej imitacji głosów zwierząt. Z poszczególnych punktów programu, wykonanych przez cały zespół, publiczność szczególnie oklaskiwała: „Gigolo i Gigolette“, „Deszcz“, „Czerwony kapurek“, foxtrott rosyjski „Marfusza“ (muz. M. Marjanowskiego przy akomp. harmonij), „Joanna“ i inne.

Sympatycznym reweransom, którzy mają zamiar wyjechać na gościnne występy do Paryża, życzymy takich sukcesów, jakie spotkały ich w Krakowie... a. w.

Przewodnik misyj katolickich.

Unja misyjna duchowieństwa włoskiego wydała ostatnio „Przewodnik misyj katolickich“, poprzedzony przedmową prefekta świętej Kongregacji Propagandy, kardynała Fumasoni Biondi. Jest to wielki tom in 8-o, liczący przeszło tysiąc stron. Stanowi on prawdziwy almanach wiadomości, dotyczących misyj katolickich, zawiera cały szereg pierwszy raz ogłoszonych dokumentów i ogromną liczbę informacji, nadesłanych z całego świata przez placówki misyjne i narodowe Dzieła Rozkrzewiania Wiary poszczególnych państw.

„Przewodnik“ dzieli się na 5 części. Pierwsza z nich, zatytułowana „Rzym i misja“, przedstawia akcję misyjną papieża od pierwszych wieków chrześcijaństwa, zwracając specjalną uwagę na działalność Benedykta XV. i Piusa X. W tej części znajdują się liczne, dosłownie przytoczone akty Stolicy Apostolskiej, dotyczące spraw misyjnych.

Druga najważniejsza część „Przewodni-

Podróż poślubna córki króla hiszpańskiego.

Książę Aleksander Torlonia i jego żona Beatricze, córka byłego króla hiszpańskiego Alfonsa, udali się w podróż poślubną do Londynu. Zdjęcie przedstawia młode małżeństwo, wysiadające z samolotu na lotnisku Croydon koło Londynu.

Sport.

Kanada mistrzem hokejowym świata.

W niedzielę odbył się w Davos finał turnieju hokejowego o mistrzostwo świata Kanada—Szwajcaria. Zwycięstwo odniosła, zgodnie z przewidywaniami, Kanada w stosunku 4:2, zdobywając znowu tytuł mistrza świata w hokeju.

O trzecie i czwarte miejsce walczyły Czechosłowacja z Anglią. Zwyciężyła niespodziewanie Anglia w stosunku 2:1, spychając w ten sposób Czechosłowację na czwarte miejsce.

W walce o piąte miejsce Szwecja wygrała z Austrią 3:1.

ka“, zawiera dane statystyczne, dotyczące rozwoju ruchu misyjnego w poszczególnych krajach, liczby nawróceń, opieki lekarskiej, pracy misyjnej itd. Dane liczbowe są uzupełnione szczegółowymi wiadomościami o geografii, historii i stosunkach w każdym z 499 okręgów kościelnych, powstałych po 1 listopada 1933 r. Następne części omawiają sprawę duchowieństwa tubylczego, sprawy organizacji dzieł misyjnych i zagadnienia natury ogólnej, związane pośrednio ze sprawami misyjnymi.

Dnia 3 stycznia b. r. kardynał Fumasoni Biondi w towarzystwie Komitetu redakcyjnego „Przewodnika“ i dyrektora Unii Misyjnej został przyjęty na specjalnej audjencji przez Ojca św., któremu wręczył pierwszy egzemplarz tego imponującego dzieła.

POLSKA NA DZIESIĄTEM MIEJSCU.

Hokeiści polscy, biorący udział w mistrzostwach świata w Davos przegrali mecz w turnieju pocieszenia z Niemcami 5:1 (2:0, 2:1, 1:0). Skutkiem tego Polska uplasowała się aż na 10-em miejscu, wyprzedzając mimo to 5 innych państw europejskich. Ostateczna kolejność w turnieju jest następująca:

1) Kanada — mistrz świata, 2) Szwajcaria — mistrz Europy, 3) Anglia — wicemistrz Europy, 4) Czechosłowacja, 5) Szwecja, 6) Austria, 7) Francja, 8) Włochy, 9) Niemcy, 10) Polska.

KARPIEL ZAJĄŁ 11-TE MIEJSCE w Garisch Partenkirchen, w biegu na 50 km, którym rozpoczęły się wielkie międzynarodowe zawody narciarskie o mistrzostwo Niemiec. W biegu tym brało udział 89 zawodników.

Radio.

HOLANDJA TRANSMITUJE KONCERT POLSKIEJ MUZYKI LUDOWEJ. Stacja radiowa holenderska Hilversum nadaje dnia 3 lutego koncert muzyki polskiej o godzinie 19.00. Sam fakt nadania koncertu polskiej muzyki ludowej nie jest może już tak ciekawym, gdyż stacje europejskie coraz częściej uwzględniają naszą muzykę w swych programach. Ciekawe jest natomiast niewątpliwie to, że koncert ten jest właściwie reprodukcją koncertu Polskiego Radia, nadanego 27 września ub. roku do Berlina. W studio Polskiego Radia grała

wówczas orkiestra Suchockiego i Dzierżanowskiego. Koncert ten został nagrany w Berlinie na płyty i tak się w Zachodniej Europie podobał, że obecnie po 4 miesiącach radjofonia holenderska wypożycza sobie płyty z tym koncertem, aby móc go nadać u siebie.

—ooo—

Środa 30 stycznia 1935.

Kraków, (207) G.: 6.45 Transmisja z Warszawy; 7.40 Zapowiedź programu; 7.50 Koncert reklamowy; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał; 12.03 Transmisja z Warszawy; 12.10 Muzyka z płyt; 13.00 Transmisja z Warszawy; 13.05 Muzyka ludowa z płyt; 15.30 Wiad. o eksporcie polskim z Warsz.; 15.35 „Frontem do morza“ i lokalne komunikaty; 15.45 Fragment teatralny; 16.00 Koncert kameralny; 16.45 Transmisje z Warszawy i Poznania; 17.35 Muzyka z płyt; 17.50 Transmisja z Warszawy; 18.00 Odczyt; 18.10 Wiadomości bieżące; 18.15 Koncert kameralny; 18.45 Transmisja z Warszawy; 19.30 Muzyka z płyt; 19.45 Program na dzień następny; 19.50 Transmisja z Warszawy; 19.56 Lokalne wiadomości sportowe; 20.00 Transmisje ze Lwowa i Warszawy; 21.30 Odczyt w języku niemieckim „Polski Faust — Twardowski“; 21.40 Tr. z Poznania; 22.00 Koncert reklamowy; 22.15 Operetka z płyt; 23.00 Transmisja z Warszawy; 23.05 Płyty.

Lwów, (377.4) G.: 6.45 Transmisja z Warszawy; 15.45 Kącik LOPP.; 15.52 „8 minut wiatru od morza“; 18.00 Nauka stenografii; 18.12 Życie kulturalne i artystyczne oraz „Silva rerum“; 20.00 „Wesoła audycja muzyczna“; 21.30 Minuty literackie.

Warszawa, (1345) G. 6.45 „Kiedy ranne“; 6.50, 7.07, 7.25 Muzyka poranna z płyt; 6.52 Gimnastyka; 7.15 Dziennik poranny; 7.35 Chwilka pań domu; 7.40 Zapowiedź programu; 7.50 Koncert reklamowy; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał; 12.03 Wiadomości meteorologiczne; 12.05 Przegląd prasy; 12.10 Koncert; 13.00 Dziennik południowy; 13.05 Muzyka lekka z płyt gramof.; 15.30 Wiadomości o eksporcie polskim; 15.35 Przegląd giełdowy; 15.45 Fragment teatralny; 16.00 Koncert z Krakowa; 16.45 Audycja dla dzieci; 17.00 Recital z Poznania; 17.25 Pogadanka z Poznania; 17.35 Muzyka z płyt; 17.50 Poradnik sportowy; 18.00 Skrzynka pocztowa rolnicza; 18.10 Życie kulturalne i artystyczne stolicy; 18.15 Koncert z Krakowa; 18.45 „Aktualne zagadnienia w samorządzie“; 19.00 Piosenki ludowe w wykonaniu chóru; 19.20 Pogadanka aktualna; 19.30 Płyty; 19.45 Program na dzień następny; 19.50 Wiadomości sportowe; 20.00 Wesoła audycja muzyczna ze Lwowa; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Jak pracujemy w Polsce; 21.00 Koncert Chopinowski; 21.30 Odczyt w języku niemieckim z Krakowa; 21.40 Recital z Poznania; 22.00 Koncert reklamowy; 22.15 Muzyka z płyt; 23.00 Wiadomości meteorologiczne;

Katowice, (395.8) G.: 6.45 Transmisja z Warszawy; 15.35 Wiadomości gospodarcze; 15.45 „Dawność i djabeł“, pogadanka; 18.00 „Gotowanie elektrycznością“; 21.30 Odczyt „Wielkość rzeczywiistości w nauce“; 23.05 Skrzynka francuska.

X. Y.

Tragedie pstrąże.

(Gawęda rybacka).

Sędziowie przyznali, że obwiniony był w życiu konsekwentny, ale czyto z roztrągnięcia czy z tępoty umysłowej nie wyciągnęli wniosku, do którego chciał ich obrońca doprowadzić. Tępięgiuca uznano winnym odebrano mu głowaczówkę i puszczono na jaskrą paszę.

Pływał więc smutny i opuszczony od przyjaciół, bo choćby był ktoś dla niego życzliwy, to bał się z nim spotkać, aby i jego nie posądzono o nieprawomyślność. Głód mu dokuczał srogi, głowacze były mu zakazane, więc próbował ugryść nieco głowni, ale wstrząsnął się z obrzydzenia; na kłusownictwo pusić się nie mógł, bo zbyt dużo oczu patrzyło na niego.

Aż tu jednego razu, deszcz spadł obfity, woda zamąciła się nieco, o! tak, na kolor opalowy. „Dobry czas na polowanie“ westchnął Tępięgiuca „możeby się dało coś złapać bez kartki, cma taka, że ani policja nie zobaczy, ani przyjaciele“. Pociął się więc niezłacznie pomykać ku miejsu, gdzie leżały głazy duże; tam, wiedział on, najłatwiej trafić na zdobycz. Pociął więc krążyć koło kamieni i łaznie zerkać na wszystkie strony; w rzeczywistości pokazało się kilka głowaczy, ale wnet zniknęły we mgłę. Zbliżyć się do nich nie mógł, zdaleka zaś skoczyć brakło mu siły.

Wtem zobaczył tuż nad głową przepływającą rybkę zielonkawą o dużych srebr-

12

nych oczach. „Dobra nasza“ pomyślał Tępięgiuca, podskoczył ku niej, ale się cofnął zaraz. „To coś podejrzanego“ mruknął, ni to głowacz, ni strzebla, coś obcego — ale przypomniatł sobie, że teraz namnożyło się tyle gości, że tyle drobniagu rybiego nalażło do głębin. I że to wszystko chce pstrągów uczyć rozumu. „Aha“ to pewnie jeden z tych reformatorów! Czegóż ja się boję? Gdybym łapał muchy jak Wargacz, to musiałbym ostrożnie podchodzić i badać, czy nie ma w tem jakiej zasadzki, ale u rybek, jak żyję, nie spotkałem haczyka. Jednak moje zasady lepsze są od Wargaczowych“, pomyślał z pewnem zadowoleniem. „Tfu! splunął, a jednak na psy zeszedłem“.

Nim się zdecydował na skok, rybka gdzieś znikła.

„Szkoda!“ westchnął, „nie prędko taka sposobność się zdarzy“.

Błąkał się więc bez humoru wśród kamieni, a wtem znów tę samą rybkę zobaczył i znowu nad głową. Kręciła się jak głowacz, ale nie szukała schronienia pod kamieniami, tylko w górę się trzymała. Tępięgiuca lypnął okiem na prawo i lewo: „Nie ma nikogo“ szepnął i jednym susem złapał zdobycz do pyska. A tu coś zagrzętało w szczękach, ból go przejął szalony i myśli jak błyskawice przelatwały: „Co to jest? I tu jest zdrada? Tego jeszcze nigdy nie było!“ I wściekłość i rozpacz go przejęła; pociął pędzić na głębie, pociał wypływać twarzą stal — daremnie! Ucieka — to sznurek się za nim rozwija; zatrzymuje się, to sznurek go ciągnie — więc walczy jak oszalały, męczy się, traci oddech, wreszcie wychyla się z wody.

Wśród bólu czuje, że jakaś siatka dzwiga go do góry. Jeszcze się rzuca chwilę, wreszcie poddaje się losom i on, który nigdy nad wodę nie skoczył, pierwszy i ostatni raz zobaczył piękną okolicę i poszedł spoć w koszyku rybaka.

Walka tak zacięta stoczona zwróciła uwagę innych pstrągów, podeszły ku niemu, dodawały mu odwagi, Wargacz udzielał mu rady, jak się wyzwolić z haka, lecz już było zapóźno. Gdy tragedia się skończyła, odezwał się Wargacz: „Otóż macie dowód, że nie tylko moim stronnikiem polującym na muchy, grozi niebezpieczeństwo. Jeszcze boleśniej — koniec może spotkać tych, co pod wodą żerują; a ileż oni tracą wyższych rozkoszy, odsuwając się ze wzgardą od świata nadwodnego! Ot i czci-godny mój przeciwnik Tępięgiuca potknął się na swojej teorii; mam jednak przekonanie, że mimo wszystko mógł jeszcze długo pożyć, jeszcze mógł przybrać na wadze, gdyby nie panujące niezdrowe stosu...“. Tu urwał, bo słuchacze nagle się rozprószyli i tylko z boku dał się słyszeć głos: „Co to za zgromadzenie, macie na nie pozwolenie?“ Nikt nie odpowiedział, wszystko gdzieś się rozbiegło a w mętnej wodzie trudno było znaleźć winnego. Los Tępięgiuca był tematem rozmów na krótki czas, potem inne sprawy zajęły mózgi pstrąży.

XI.

Miejsce Tępięgiuca zajął teraz Gubiślik; przyłączył się on do Wywijasa ze szczera chęcią służenia mu wiernie, tak jak poprzedniemu protektorowi. Praca nad reformą społeczeństwa pstrążego szła pełną

parą; powiązano całe społeczeństwo w związki i związeczki, niejeden gorliwy należał nawet do czterdziestu stowarzyszeń! Nad podziw ruchliwą okazała się flądra. Ta gromadziła coraz nowe zwolenniczki, odbywała posiedzenia za posiedzeniem, młóciła pustą słomę z zapalem a stopy sprawozdań szły do centrali na Wiśle. Te stopy sprawozdań szczególnie drażniły Wywijasa. Postanowił więc zakasować flądre i wpadł na pomysł, aby zacząć pracę odrodzeniową od podstaw; zwrócił więc swoją uwagę na najmniejsze pstrążki, które jeszcze nie straciły pęcherza żółtawego. Nie mogły one jeszcze pływać, więc trzymały się bieżgu, gdzie woda była płytka a dno wysłane piaskiem drobnym. Powziął więc myśl taką, aż klasnął ogonem we wodę z radością: „Teraz flądre w kozi róg zapędzę“. Szczęściem było dla niego, że flądra, wyznawczyni zasad postępowych przeoczyła pracę nad małymi pstrążkami; twierdziła bowiem, że tylko w wiekach średnich matki zajmowały się dziećmi. To niedopatrzenie w lot wyzyskał Wywijas i zaraz postanowił poddać maleństwa operacjom państwotwórczym. Puścił się więc krętym ruchem ku brzegowi, gdzie bawiła kolonia niemowląt; tysiące drobnych istot igrało tam do słońca; skazane ciężarem woreczka na nieruchomość, były bezbronne zupełnie. Wywijas wparł się z impetem między nie, kilkadziesiąt niemowląt odrazu rozgniół na miazę, inne poprzecierały się brzuszkami do góry, mała tylko liczba tych, które wcześniej się wyległy i już straciły woreczek, zdołała uratować się ucieczką pod kamiki. (Ciąg dalszy nastąpi).

To słychać w Krakowie.

Wtorek 29: Franciszka Salezego, b. d. K., Sabinianna m.
Wschód słońca 7.20, zachód 16.26.
Długość dnia 9 godzin i 6 min.
Środa 30: Marcyny p. m., Hipolita m., Felicjana m.
Wschód słońca 7.18, zachód 16.28.
Długość dnia 9 godzin i 10 min.

—000—

NA GMACHU AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI w Krakowie, powiewała w dniu wczorajszym czarna chorągiew, na znak żałoby po zgonie dr. Karaffy-Korbuta, profesora higieny Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, członka korespondenta Wydziału Lekarskiego Polskiej Akademii Umiejętności.

ROZPRAWA O SPOWODOWANIE KATASTROFY POD KRZESZOWICAMI, przerywana z powodu choroby sędziego wotanta, podjęta zostanie z powrotem w dniu dzisiejszym. W związku z tem władze sądowe będą miały do rozwiązania bardzo trudne zadanie. Na jedynej wielkiej sali Sądu Okr. toczy się w tej chwili rozprawa przeciw szantażystom prasowym. Po nieważ rozprawie o spowodowanie katastrofy krzeszowskiej przysłuchiwało się bardzo wiele osób, prowadzono ją w tej własnej sali, w której dzisiaj stanęli przed sądem szantażyści. Przeniesienie procesu szantażystów do którejś z małych sal jest trudne do pomyślenia, skoro się uwzględni, że samych oskarżonych jest 12. Prawdopodobnie więc rozprawa krzeszowska toczy się będzie w mniejszej sali co znowu utrudni śledzenie jej przebiegu publiczności.

SPRAWCY WŁAMANIA DO KIOSKU PRZY PLACU KOLEJOWYM POD KLUCZEM. Onegdaj donosiliśmy o włamaniu, dokonanym do kiosku p. Michałiny Drozdowskiej przy pl. kolejowym. Złodzieje wybili dziurę w murze kiosku od strony przyległego ogrodu i przez nią dostali się do sklepu. Policja aresztowała w związku z tą śmiałą kradzieżą, popełnioną w bardzo ruchliwym punkcie miasta Dawidowicza Henryka, lat 18 bez miejsca zamieszkania, Romana Gogolskiego, lat 16, bez miejsca zamieszkania, Feliksa Gołarczyka, lat 26, szewca, zam. przy ul. Jabłonowskich 16. — Część skradzionych rzeczy odebrano po szkodowanej. Ogólna szkoda wyrządzona przez złodziei wynosi około 1.200 zł.

OKRADE I SPOWODOWAŁ POŻAR. — Wczoraj popołudniu nieznaną sprawcą włamał się do mieszkania em. urz. Izby Skarb. p. Macke, Wiczyńska 41. Po splądrowaniu mieszkania wybuchł w nim pożar, spowodowany przez złodzieja niedopałka papierosa zapaliło się łóżko z pościelą. Pożar ugasiła wezwana straż.

—000—

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Wtorek 29. I. „Rajski ogród”.
Środa 30. I. „Ptak”.
Czwartek 31. I. „To więcej niż miłość”.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: „Dwie sieroty”.
WANDA: Uwodzicielka.
APOLLO: Rodzina Rotszyldów.
SZTUKA: Miłość wśród śmiechu i łez.
UCIECHA: „Weronika” (Franc. Gaal).
SŁONKO: Narzeczona z Wiednia. (Martha Eggert).

PROMIEŃ: „Kocha — lubi — szanuje” z Lodą Halama, Eug. Bodą.
ADRIA: „Czarna perła”.

KINO-REWJA „BAGATELA: Rewja p. t. „Coś dla każdego” i film: „Wrogowie małżeństwa”.

KINO DOMU ŻOŁNIERZA. Od 28 do 31 stycznia 1935 r. „Pocałunek przed lustrem”.

—000—

„KWIECISTA DROGA” komedia Walentina Katajewa będzie najbliższą premierą teatru im. J. Słowackiego. Próby odbywają się od dłuższego czasu pod kierunkiem reż. J. Karbowski.

MARIAN ANDERSON, światowej sławy śpiewaczka, rozporządzająca pięknym głosem altowym, pełnym ekspresji, którym włada w sposób wirtuozowski, wystąpi z jedynym koncertem w piątek, 1 lutego br. w Starym Teatrze. Bogaty program koncertu obejmuje obok pieśni i arii operowych również nader oryginalne, niezwykle w swej konstrukcji pieśni muzyczne.

DZIS w kinie SWIT ul. Straszewskiego 18.

Najpiękniejszy film ostatnich lat! — Arcydzieło światowej sławy! — Genjalny twór słynnego reżysera MAURICE TOURNERA

DWIE SIEROTY

Monumentalny romans filmowy — dzieje dwu sierót, rzuconych losem w środowisko anarchii deprawacji. — Główne osoby dramatu: Henrietta, Luiza (dwie sieroty) Renee Saint Cyr, Rosine Derean — Wdowa Frochard, żebaczka Yvette Guilbert — Jej syn Gabriel Gabrio — Prefekt policji Pierre Magnier — Jego żona Emmy Lyn — Jej siostrzeniec Roger Jean Martinelli — Janek Jean Francey. — Rzecz dzieje się w Paryżu. Imponujący rozmach reżyserji! Fenomenalna gra artystów! — Ceny miejsc normalne, bardzo przystępne.

Zeznania świadków w procesie szantażystów.

LICZBA OSKARŻONYCH STOPNIAŁA DO 12. — JA TO NAPISZĘ, ALE TO BĘDZIE KOSZTOWAĆ 100 ZŁ. — KTO WZIĄŁ TE PIENIĄDZE? — AUTOR PASZKWILU. — ...GDY TYLKO GOŚCIE ZOBACZYLI W KAWIARNI ŁOBODĘ LUB LAKSBERGERA, UCIEKALI Z LOKALU... — PODŁOTKI NA SALI ROZPRAW.

Wczorajsza, czwarta z rzędu, rozprawa przeciw 14 szantażystom, rozpoczęła się ze znacznym opóźnieniem. Z powodu pochmurnego dnia rozprawa musiała być prowadzona przy świetle elektrycznym, które zaraz na początku zgasiło. Naprawa instalacji elektrycznej potrwała około półtorej godziny, co spowodowało przerwę. Na ławie oskarżonych zasiada obecnie właściwie osób 12, gdyż jak już donosiliśmy wyłączono sprawę Silbiger. W dalszym ciągu wyłączona została sprawa drugiego oskarżonego Ludwika Gronusia.

LICZBA OSKARŻONYCH STOPNIAŁA WIĘC DO OSÓB 12.

Ponieważ szereg świadków, mimo wezwania, nie stawili się, trybunał zarządził przymusowe doprowadzenie ich na rozprawę, oraz postanowił nałożyć na nich kary.

Pierwsza zeznawała wczoraj świadka Kosiuchowa, właścicielka drukarni, w której od r. 1928 do 1931 wychodził „Głos Publiczny”. Według obliczeń świadka, Łoboda winien jest Kosztuchowej około 3 tys. 600 zł.

Gdy przed trybunałem stawili się świadkowie Wenzel Marcin, na sali dało się zauważyć ogólne poruszenie. Zeznaje on, że gdy raz spotkał znajomego Łobodę i żalił mu się na złą gospodarkę na „Przedniku Czerw.”, którego jest dyrektorem, Łoboda oświadczył:

JA TO NAPISZĘ, ALE TO BĘDZIE KOSZTOWAĆ 100 ZŁ.

Wenzel wyjął 100 zł. i wręczył Łobodzie. Po kilku miesiącach Łoboda prosił świadka o pożyczkę na rozszerzenie wydawnictwa „Gł. Publiczny”, które chciał powiększyć „na sposób amerykański”. Łoboda chciał dawać czytelnikom jako premie buty. Wenzel, po naleganiach Łobodę, dał mu weksel na 1 tys. zł., Łoboda nie zakupił jednak za to pieniędzy butów i nie spłacił weksla, tak że Wenzel musiał zapłacić za niego wraz z kosztami 1700 zł.

Świadek z oburzeniem odpiął twierdzenie Łobodę, jakoby pożyczka wekslowa w kwocie 1 tys. zł. była długim wdzięcznością, za odwiezienie go od zamiarów samobójczych.

Św. Wenzel: Czy ja takiemu człowiekowi jak Łoboda mówilibym o tem. Nigdy zresztą takich myśli nie miałem.

KTO WZIĄŁ TE PIENIĄDZE?

Adw. Friedman: Czy ma pan pokwitowanie na to, że pan zapłacił za ten weksel?

Świadek: Nie.

Adw. Friedman: Komu pan płacił weksel?

Św. Wenzel: Panu, panie mecenasie.

Obrońca: Pan we mnie wmawia!

Przewodniczący upomina obrońcę za użycie tych słów. Świadek podkreśla raz jeszcze: Panu, panie obrońco, wręczyłem banknot 500 zł. i 6 weksli po 200 zł. każdy. I pan p. obrońco nie pozwolił podpisywać się na nich Łobodzie, boby to zepsuło interes — tak pan powiedział.

Osk. Łoboda: Jak pan bawił się w wydawcę i podpisywał „Wolne Słowo”.

Świadek wybuchł śmiechem i mówi: Przypuszczam wysoki trybunał, że się ośmiąłem, ale ja nigdy niczego nie wydawałem.

Przewodniczący do protokolanta: Proszę zanotować, że oskarżony Łoboda stawiając to pytanie był zmieszany i jękał się.

Interesujące wypadły również zeznania świadka Lelity, właściciela restauracji z Woli Justowskiej. Gdy ukazał się napastliwy artykuł na restaurację Lelity w „Wolnym Słowie”, zapytał Łobodę co ma czynić: wówczas ten po-

wiedział mu: Jeśli pan chce zamieścić sprostowanie, to niech pan im da parę złotych od czepnego.

AUTOR PASZKWILU.

Przewodniczący: P. Laksberger, kto pisał ten artykuł przeciw p. Lelicie.

Osk. rozgląda się po współtowarzyszach niedoli i po chwili mówi: p. Edward Gronus.

Osk. Gronus (którego twarz oblała się purpurą): ja tego nie pisałem! — Pokazało się, że szczegóły do tego artykułu wydobyl Ludwik Gronus, właściciel drukarni, stryj wskazanego przez Laksbergera, a kto pisał niewiadomo.

Następny świadek Kopta opowiadał historię wymuszenia przez Łobodę sumy 300 zł. za usunięcie z „Głosu Publicznego” szkalującego artykułu. W całej tej sprawie dziwną rolę odegrał osk. Kwaśny, który ostrzegł swego znajomego Koptę, że artykuł się ukaze, oraz był przy wręczaniu Łobodzie czeku na 300 zł.

Przewodniczący: P. Łoboda, ile wynosił koszt usunięcia artykułu z „Głosu Publ.” i wstawienie tam innego?

Osk. Łoboda: 100 zł.

Przewodniczący: A dlaczego oskarżony wziął od p. Kopty 300 zł.?

Łoboda nie umie wytłumaczyć.

Świadek Adolf Rose, który miał zeznawać po p. Koptę nie stawili się, gdyż wyjechał do Palestyny. Św. Dreyfus, pracownik gastronomiczny, opisał sposób szantażowania przez Laksbergera właściciela kawiarni „Savoy” zeznał:

GDY TYLKO GOŚCIE ZOBACZYLI W KAWIARNI ŁOBODĘ LUB LAKSBERGERA UCIEKALI Z LOKALU!

Ponieważ Handi Czolak Zade jest mahometaninem więc przysięgę składał na przyniesienie z sobą Koran. „Wolne Słowo” napisało przeciw niemu 6 artykułów napastliwych i dwa... pochwalne, za które zapłacił 160 zł. Autorem tych artykułów byli E. Gronus i osk. Kuczyński.

Następnie udzielali wyjaśnień dalsi świadkowie. W związku z zeznaniami Handi Czolak Zade, prok. dr. Stawarski sprzecyzował oskarżenie, stwierdzając, że o szantażowanie tego świadka oskarża E. Gronusia i Kuczyńskiego.

I jeszcze jeden ciekawy moment zaszedł na wczorajszej rozprawie. W pewnym momencie okazało się, że na sali znajdują się osoby, które nie przekroczyły 21 roku życia. Przewodniczący wezwał je do opuszczenia sądu, wówczas wyszła z sali kilkunastoletnia uczennica gimnazjalna i kilku ciekawych młodzieńców, rekrutujących się również ze sfer uczniowskich.

—000—

Uzupełniające wybory do Izby rolniczej w Krakowie.

Sensację wywołało zjawienie się na sali rozpraw świadka Handi Czolak Zade, Turka, współwłaściciela kawiarni tureckiej.

W Krakowskim Dzienniku Wojewódzkim ukazało się zarządzenie wojewody krakowskiego o uzupełniających wyborach do Krakowskiej Izby Rolniczej z okręgu VIII, obejmującego powiat krakowski i powiat Kraków. Konieczność przeprowadzenia tych wyborów wynikała skutkiem rezygnacji prof. Uniw. Jag. Roupperta ze stanowiska radcy, wobec czego musi być powołany jego następca. Wybory przeprowadzi starosta powiatowy w Krakowie. Dziś, to jest 29 bm. spis wyborców będzie wyłożony do przeglądu publicznego w biurze za-

ządu m. Krakowa i Wydziału powiatowego w Krakowie a do 25 marca b. r. ma zebrać się zgromadzenie wyborcze, które dokona wyboru radcy.

Nowe władze Związku Legionistów w Krakowie.

W ub. niedzielę, 27 bm. odbyło się w Krakowie zwyczajne walne zebranie Związku Legionistów Polskich, Oddział Kraków, z udziałem przeszło 700 członków. Zebraniu przewodniczył pos. Starzak, wiceprezes Zarządu Głównego Zw. Leg. Pol. w Warszawie. W obradach uczestniczyli m. in.: wojewoda dr. Kwaśniewski i prezydent dr. Kaplicki. Tematem obrad były sprawy społeczne i ogólnozwiązkowe. — Ustępującemu Zarządowi z prezesem dr. Charnem na czele udzielono absolutorium, poczem przystąpiono do wyborów nowych władz Związku. W wyniku głosowania prezesem na najbliższy okres 2-letni wybrany został dr. St. Korczyński, naczelnik wydziału personalnego w Krak. Okręg. Kuratorium Szk. Do zarządu weszli między innymi: por. Cz. Nabel, inż. Mieczysław Rakisz, dr. Jan Sondel, dr. Marjan Szromba, Leon Holzer, dr. Zdz. Kwieciński.

Zyłę wodną wykrył różdżkarz pod Muzeum Przem. w Krakowie.

Onegdaj w wypełnionej po brzegi sali Muzeum Przemysłowego w Krakowie, wygłosił ks. prof. Huebner ze Śląska niezwykle interesujący odczyt o różdżkarstwie. Na treść odczytu składały się interesujące dane z tej dziedziny, z którymi Czytelnicy nasi mieli możliwość zapoznać się z artykułami ks. Huebnera, drukowanymi w „Głosie Narodu”.

Sensację odczytu była demonstracja działania różdżki, z którą zapoznał przybyłych na odczyt jeden z różdżkarzy śląskich. W pewnym miejscu sali odczytowej Muzeum Przem. różdżka trzymana przez różdżkarza wygięła się gwałtownie, sygnalizując obecność w tem miejscu żyły wodnej.

Po demonstracjach różdżkarza prelegem zaproponował poszczególnym osobom z pośród zgromadzonej publiczności wypróbowanie zdolności różdżkarskich. Różdżka przechodziła z rąk do rąk, nie objawiając ochoty do „wyginania się”. W rękach kilku osób „ożyła” jednak. Między innymi odkryto zdolności różdżkarskie u pewnej pani, właścicielki willi pod Krakowem.

Pociąg popularny do Rabki

Dyrekcja Kolei w Krakowie organizuje w dniach 2—3 lutego br. wycieczkę pociągiem popularnym z Krakowa do Rabki-Zdroju. Odjazd z Krakowa w sobotę 2 lutego o godz. 6.10, przyjazd do Rabki-Zdroju o godz. 9.53. Odjazd z Rabki-Zdroju w niedzielę 3 lutego br. godz. 19.50, przyjazd do Krakowa godz. 23.15.

Cena karty uczestnictwa obejmująca przejazd tam i z powrotem zł. 5.50. W Rabce-Zdroju odbywać się będą w tym czasie narciarskie zawody akademickie w konkurencji międzynarodowej.

Bandycki występ na linii C — D.

W niedzielę późnym wieczorem Antoni Guzik lat 26 murarz. zam. w Rakowicach Nr. 26 dokonał ciężkiego uszkodzenia ciała na osobie Marjana Gałasia, zam. przy ul. Augustjańskiej 16, przez dwukrotne zranienie nożem w plecy i ramię. Guzik dokonał zbrodnicy czynu w najruchliwszym punkcie miasta, na linii C—D.

—0000000—

Z kin krakowskich.

WANDA: „Uwodzicielka”. Treść tego obyczajowego filmu niezasługuje na usprawiedliwienie szablonowego tytułu. Bohaterka filmu jest młodą piękną biuralistką, która kierując się szlachetnością, zostaje żoną starszawego już milionera, rozwiedzionego z pierwszą małżonką. Sek jednak w tem, że ta ofiara dzwiczyny okupiona zostaje wyrzeczeniem się szczęścia, jakie mogłaby znaleźć u boku młodego plantatora z Argentyny. Ponieważ zaś ów młodzieniec nie zniechęcił się tym faktem, przeto tak wszystkim obmyślano w scenariuszu, że po roku stary mąż naszej bohaterki daje jej rozwód i dzięki temu Numa wychodzi z swego Pompiljusza. Oczywiście tego rodzaju eksperymenty małżeńskie możliwe są tylko w Ameryce, gdzie tak łatwo o rozwód. My Europejczycy patrzymy na to z uśmiechem politowania, dziwiąc się ptasiej mentalności cenzorów amerykańskich, zezwalających na filmową propagandę rozwodów. — Główne role odtworzyli z werwą i temperamentem: Joan Crawford i Clark Gable.

Przedsiębiorstwo Elektrotechniczne Inżynier Bolesław JURSKI
Kraków, ulica Jagiellońska L. 4. — Telefon 131-98

WYKONUJE instalacje oświetlenia elektrycznego i DOSTARCZA i NAPRAWIA grzejniki elektryczne jak ŻELAZKA, pleciki, kuchenki, PODUSZKI KAŻDEGO WYMIARU. — ŻARÓWKI NA DRZEWKO.

Życie gospodarcze

Wnioski z kampanji pomarańczowej.

Głośna kampanja pomarańczowa zakończyła się narazie wyznaczeniem przez władze nowego cennika, zróżniczkowanego i w rezultacie znacznie wyższego od poprzedniej ceny maksymalnej (1.30 zł. za kg.). Jak się okazuje handlarze owocowi w dużej mierze postawili na swoim. Ale nie o to w tej chwili idzie. Warto zwrócić uwagę na inne zjawisko z historją pomarańczową związane a mianowicie na **ogromny wzrost konsumpcji tego artykułu**. Ludzie, którzy normalnie nawet nie myśleliby o zakupie tego zresztą pożytecznego i zdrowego owocu, kupują go obecnie całymi kilogramami. Przed składami owoców tworzyły się egiptki kupujących, zjawisko niespotykane w okresie obecnego kryzysu... — Dział tu oczywiście niska cena pomarańczy, która stała się najlepszą zachętą do kupna. Podobne zjawisko obserwowaliśmy z cementem po rozwiązaniu kartelu i radykalnym obniżeniu ceny. Sprzedaż cementu wzrosła w niezwykle stopniu, ożywił się ruch budowlany, robotnicy cementowni mieli pracę i zarobek.

Wskazuje to wymownie na konieczność obniżenia cen artykułów przemysłowych zwłaszcza skartelizowanych, których zbyt i produkcja wzrosła niewątpliwie w dużym stopniu, gdyby ceny ich były dostosowane do zmniejszonych możliwości finansowych społeczeństwa. Wówczas i stan zatrudnienia fabryk przedstawiałby się o wiele korzystniej, przez co wzrosłyby szeregi konsumentów i podniósłby się poziom życia ludności. Wynusowane zwykle w tych wypadkach zagadnienie rentowności przemysłu przy niższych cenach, która musiałaby oczywiście być znaczna, aby ją konsumenci odczuli — dałoby się rozwiązać przy zniesieniu wynagrodzeń zarządów karteli, skasowaniu „postojowego” dla nieczynnych fabryk i innych oszczędnościach administracyjnych.

Zapewne, że konsumpcja ogólna nie wzrosła by dokładnie w tym stopniu, co zbyt pomarańczy, nie mniej jednak tak emocjonująca dla szerokich sfer w ostatnich czasach sprawa pomarańczy jest wskazówką, jak wiele można uzyskać dla złagodzenia kryzysu w życiu gospodarczym przez rozumną a energiczną akcję obniżenia cen.

Pośrednicy na targowiskach.

W cyklu zaprojektowanych ostatnio rozporządzeń wykonawczych do dekretu Prezydenta Rzplitej w sprawie obrotu zwierzętami i mięsem jedno z rozporządzeń dotyczy instytucji pośredników na targowiskach.

Pośrednicy mają być ustanawiani przez Izbę Przemysłowo-Handlową w zależności od jej uznania. Również korzystanie z ich pośrednictwa nie jest obowiązkowe, bo mają oni pośredniczyć tylko na zlecenie stron. Ustanawiani mogą być pośrednicy tylko na targowiskach w handlu bydłem, trzodą, końmi i owocami oraz mięsem z tych zwierząt, tudzież w handlu drobiem. Izba nie będzie mogła ustanawiać pośredników na targowiskach, na których czynno są giełdy mięsne.

Pośrednicy mają być — według projektowanego rozporządzenia — obowiązani do: potwierdzania na żądanie stron zawartych za ich pośrednictwem umów sprzedaży, wykonywania zleconych czynności pomocniczych (odbieranie towaru i opieka na nim, uiszczanie opłat, załatwianie formalności weterynaryjnych i targowych itp.), informowanie nabywców o znanych mu właściwościach towaru, prowadzenia dziennika tranżakcyj, udzielania na żądanie komisji notowań cen, lub organów nadzorczych, informacji o do cen oraz opinii przy kwalifikowaniu towaru według obowiązującej nomenklatury.

KONSULAT JAPOŃSKI W GDYNI.

Z ramienia przemysłu i handlu japońskiego bawił w Gdyni dyrektor jednej z największych firm eksportowych Japonii „Okura” p. Suzuki, który badał możliwości rozwoju stosunków handlowych Japonii z Polską. Pobyt p. Suzuki w Gdyni nabierał tem większej aktualności, że w najbliższym czasie Japonia ma utworzyć konsulat w Gdyni.

Monopol cukru i kawy w Rumuni.

„Prager Presse” donosi z Bukaresztu, że rząd zamierza wprowadzić monopol państwowy na cukier i kawę, ażeby w ten sposób zwiększyć dochody skarbu państwa.

Człł i codziennie

„WANDA”

w teatrze świetlnym

Fascynujące pełne prawdziwego realizmu arcydzieło dźwiękowe. — Obraz, który wszystkich zachwyci i olśni

Uwodzicielka

Pełen napięcia i humor dzięki niezwykle ciekawej fabule i wspaniałej grze głównych wykonawców jest jednym z najpiękniejszych obrazów sezonu. — Humor — Sensacja — Sport. Ponadto w programie na nowsze tygodniki dźwiękowe. — Program Nr. 17. — Sala ogrzana.

Porywający dramat miłości. W rolach głównych: najpiękniejsza kobieta z Hollywood — **Joan Crawford** oraz ulubieniec kobiet — **Clark Gable** Film ten

„Frontem do wsi!”

Określenie to, zaczerpnięte, jak wiele innych, modnych dzisiaj — ze słownika wojskowego, ma oznaczać zainteresowanie się problemami wsi, poznanie jej oblicza, jej potrzeb życiowych. Takie zainteresowanie w stosunku do włościan w ostatnich czasach można zauważyć w sferach rządowych. Czy jest ono wynikiem sympatii, czy też interesu państwowego? W nagły sentyment dla wsi trudno wierzyć, jeśli się patrzy na całą działalność dzisiejszych sfer decydujących — uwierzyć jednak się musi, że interes narodowy wymaga, by nareszcie ten obywatel, tworzący 70 proc. ludności w państwie, ten główny konsument i odbiorca przemysłu, był wzięty w rachunek zysków i strat.

Po erze dewaluacji i stworzeniu waluty stałej wypróżniły się skrzynie i wszelkie schowki bezwartościowych papierków, które jednak przez pewien czas były wielce pomocne gospodarstwu wiejskiemu, a które stworzyły legendy o dobrobycie chłopów w Polsce, nastał dla wsi czas krytyczny. Zorganizowany i skartelizowany przemysł nie chciał nie poświęcić na rzecz producenta i śrubował ceny przemysłowe. Także i monopolowe państwowe brały i do dzisiaj biorą produkcję chłopską za bezcen wzamian za swe wyroby (np. spirytus, zapalki). Horendalny spadek cen, zanik emigracji, która zawsze doprowadzała do wsi pewną ilość gotówki — pogrążyły wieś w nędzę. Ale też i przemysł znalazł się ze swymi wysokimi cenami w ciasnej ulicy. Zabrakło odbiorców. Bo czyż może nimi być dzisiejsza wieś, gdzie często jedna para butów służy całej rodzinie starszej, a młodzież chodzi bez obuwi, gdzie zamiast lampy, światła i zapalek, tli się ogarek jak w średniowieczu, na kominach i chowa się

w popiele węgielki żarzące, gdzie się przenosi ogień z domu do domu!...

Tak dziś wygląda polska wieś. Wyprowadźmy, wygryźmy ją. Zwróćmy się do niej frontem a zobaczymy prawie co drugi dom gruźlicę z przebiegiem i niedożywieniem, zaobserwujemy niebawmy wzrost przestępczości i demoralizacji. Lecz poco przesuwac te bolesne obrazy. Zna je rząd centralny i może już ostatni czas zwrócić się twarzą do tych, którzy „żywią i bronią”.

Ceny produktów rolnych muszą wrócić do odpowiedniego poziomu, by podnieść zdolność nabywczą milionowych rzesz włościan, podnieść ich stopę życiową, choćby na poziom przedwojenny.

I tu natrafiamy na drugi problem — zbiedzone miasta, tysiączne rzesze urzędnicze z głodowymi uposażeniami, dziesiątki tysięcy bezrobotnych! Czy one mają podnieść zamożność wsi?!

W interesie państwa jest stanąć nie frontem do wsi, lecz wogóle frontem do nędzy!

Ludność miast widzi nędzę wsi, podrożeń artykułów spożywczych jej nie przerazi, ale władze autonomiczne i rządowe muszą z tą ludnością współdziałać, zreformować miejskie daniny, wyśrubowane ceny za gaz, elektrykę, tramwaj, opłaty od każdego drobniarza — obniżyć podatek od lokali i 100-procentowy dodatek miejski od nieruchomości. Zaciśnięcie pasa musi objąć wszystkich!

I to będzie racjonalne zwrócenie się frontem do nędzy — do szarego człowieka. Trzeba u-góry skończyć z deklamacją na ten temat i pokazać, że się ma silną rękę nie tylko do brania, ale i do okazywania pomocy tam, gdzie ona jest konieczna.

Pecz.

Małżeństwa w Polsce.

Według ostatnich obliczeń statystycznych, w trzecim kwartale 1934 r. zawarto w Polsce 56.753 małżeństw, z tego w woj. centralnych 24.672, we wschodnich 8.746, w zachodnich — 8.459, oraz w południowych 14.876 małżeństw.

W porównaniu z kwartałem poprzednim liczba małżeństw zmniejszyła się o 6.114, w porównaniu zaś z tym samym okresem roku poprzedniego zwiększyła się o 2.635 małżeństw.

Eksport raków z Polski.

Interesujące szczegóły o rozwoju organizacji gospodarki i handlu rakami w Polsce, podaje Izba przemysłowo-handlowa w Wilnie. Okazuje się, że Polska obok Rosji i Litwy, w których rakostan w ostatnich latach został niemal zupełnie wyniszczony, zajmuje jedno z pierwszych miejsc w eksporcie raków na rynki europejskie, przyczem eksport raków z ziem północno-wschodnich (województwa: wileńskie, nowogródzkie, białostockie i poleskie), wynosi około 70 proc. eksportu górnopolskiego. Za okres 5-letni od 1929 roku do 1933 r. włącznie wywieziono np., z wymienionych 4-oh województw około 25.5 milj. sztuk raków na sumę 3.8 miliona zł. Wahanie cen osiągniętych za raki są znaczne, zależnie od wielkości pojedynczych sztuk. Za raki małe (od 9—10 cm.) płacono w pewnym czasie za kopę 5.5 zł., za większe ponad (14 cm.). — 100 zł. Najbardziej się opłaca eksport raków w sierpniu, na wiosnę, jesienią i zimą. Eksport raków dokonują przygodni eksporterzy. Obecnie daje się zauważyć stałe kurczenie się tego eksportu, na co wpływa szereg najrozmaitszych przyczyn, podczas, gdy popyt zagranicy na raki wciąż wzrasta. Należy przeto dążyć do zachowania niemal monopolistycznego stanowiska Polski w eksporcie raków na rynki zachodnio-europejskie.

„Rocznik Polityczny i Gospodarczy 1935”.

Pożyteczne wydawnictwo P. A. Telegr.

Polska Agencja Telegraficzna wydała „Rocznik Polityczny i Gospodarczy 1935”. Na 1000 stronach druku zgromadzone zostały informacje potrzebne w codziennej pracy zarówno urzędnikowi państwowemu lub samorządowemu, jak i finansistom, przemysłowcom, kupcom, dyplomacie, publicyście, adwokatowi czy nauczycielowi.

Wyczerpująco opracowane zostały działy: podatkowy, ubezpieczeniowy, informacyjny o sieci i zakresie działania urzędów państwowych i instytucji publicznych; sport i wychowanie fizyczne także znalazły wszechstronne oświetlenie. Ponadto wyszczególnia rocznik wszystkie osoby, zajmujące stanowiska kierownicze w instytucjach rządowych, samorządowych i społecznych, przemysłu i handlu. Wogóle „Rocznik PAT 1935” jest prawdziwym przewodnikiem we wszystkich dziedzinach życia politycznego, gospodarczego i społecznego Polski współczesnej i powinien znaleźć się w każdym biurze, w każdej szkole i w każdej porządnie prowadzonej bibliotece.

Staranna szata zewnętrzna obok stosunkowo przystępnej ceny, podnoszą jeszcze bardziej wartość tego pożytecznego wydawnictwa.

Niezwykła okazja

KSIĘGARNIA KRAKOWSKA

Kraków, ul. św. Krzyża L. 13.

otrzymała na Skład Główny broszury nadsyłające się do szerokiej propagandy i dostarcza je po cenach znacznie niższych:

Karlík J. Kilka słów prawdy o księżkach zł... 30

Piowarczyk J. Ka. Dr. Socjalizm

i chrześcijaństwo . . . . . — 50

„ Współczesne kierunki społeczne . . . . . — 1.—

— Towarzyszu na słówko . . . . . — 50

Wysyłka — odwrotna.

Od piątku dn. 25 stycznia w kinoteatrze „UCIECHA”

Niezapomniana „Csibi” — rozkoszna „Marika” z filmu „Wiosenna parada”

FRANCISZKA GAAL

w swej najlepszej kreacji — stanowiącej prawdziwy popis

werwy, humoru i nieporównanej gry w filmie

WERONIKA

Gruss und Kuss — Weronika.

Film wytwórni wiedeńskiej — w języku niemieckim. — Reżyser: Karol Boese, muzyka i pieśni: K. Schwabach. W filmie występuje para znakomych artystów komików

Paweł Hörbiger i Otto Wolburg.

W sprawie świadectw lekarskich.

Niestety publiczność przyzwyczala się do tego, że żąda od lekarzy nieraz świadectw w celu uniknięcia pewnych nieprzyjemności, usprawiedliwienia się przed swoimi władzami lub nawet osiągnięcia materialnych, czy moralnych korzyści. Ten sam człowiek żąda od lekarza raz świadectwa, że jest chory i pracować nie może a nieraz potem na odwrót świadectwa, że jest zdrow i nadaje się do jakiegos zawodu. Do tych niemiłych stosunków przyczyniają się niechcący same władze, żądając od swych podwładnych świadectw lekarskich nawet dla błahych powodów jak starania się o zapomogę, zaliczkę, urlopy itp. przyczem nieraz sam klient zaznacza, że powiadziano mu, że chodzi tu tylko o samą formalność. Publiczność sądzi, że świadectwo lekarskie jest więc tylko formalnością i potem dziwi się gdy sumienny lekarz takiego świadectwa bez istotnych lekarskich podstaw wystawić nie chce. Ba, nawet w razie odmowy naraża się lekarz na zarzut nieuczynności, brutalności, braku serca itp. Nie raz nawet pacjent nie raczy przybyć do lekarza osobiście, by tenże go zbadał, lecz posyła kogoś z rodziny, ewentualnie pisze do lekarza wprost podając swą chorobę i pragnie, by lekarz mu świadectwo wystawił. Nic dziwnego, że wobec takiego stanu rzeczy związki lekarskie wy-

stąpiły stanowczo przeciw takiemu pojmaniu sprawy, która wprost ubliża godności stanu lekarskiego, i dlatego żaden poważny lekarz nie wystawi obecnie świadectwa, któreby nie polegało na prawdziwym stanie rzeczy, a tem bardziej nie wystawi tegoż nie widząc pacjenta, lub też nie wiedząc do jakiego celu pacjent świadectwa potrzebuje. Dodać tu jeszcze musimy, że nieraz zgłaszają się pacjenci do lekarza prywatnego z prośbą o wystawienie świadectwa, którego później używają przeciwko opinii jakiegos lekarza urzędowego względnie jakiegos instytucji. Powinny więc o tem pamiętać każdy i nie żądać od lekarzy rzeczy, stających w kolizji z etyką lekarską, względnie narażać się na przykrą odmowę.

Dr. A. Kłeski

Od soboty dnia 26 b. m. w kinoteatrze „SZTUKA”

Wspaniały film o zdumiewającej skali artyzmu!

Miłość wśród śmiechu i łez...

Przepiękna opowieść o miłości, ekstazy i tęsknoty, osnuta na tle najnowszej powieści słynnej na całym świecie — **Vicky Baum** — tajemnicza i niesmiertelna gra ludzkich uczuć! W głównych rolach fascynująca gwiazda — **Wynne Gibson** — bezgraniczny zachwyt towarzyszy temu arcydziełu, zbudowanemu z poezji, prostoty i sentymentu! Uwaga! Dla P. P. Wojskowych, Akademików, Urzędników za okazaniem legitymacji zniżki z III na I, z II miejsce na fotele.

KURSY GIELDOWE WALUT I OBLIGACYJ.

Warszawa, 28. 1. (Telef.) Giełda dewizowa: Belgja 123.60, Holandia 358.40, Londyn 26.10, Nowy Jork 5.40, Paryż 34.93, Praga 22.12, Szwajcaria 171.45, Sztokholm 134.65, Włochy 45.28, Berlin 212.55. Obroty średnie, tendencja niejednorodna, bardzo mocna dla dewiz na Nowy Jork. Dolary poza giełdą 5.37, rubel złoty 4.56, dolar złoty 8.90, marka niemiecka 201, funt szterlingów 26.12.

Papiery procentowe: Budowlana 47.15, statystyczna 71.50, premjowa dolarowa 53.25, konwersyjna 67, dolarowa 76, kolejowa konwersyjna 61.50, listy i obligacje banków państwowych bez zmian.

Akcje: Bank Polski 96.25, Norblin 35.50, tendencja dla pożyczek państwowych mocniejsza, dla listów zastawnych mocniejsza, obroty akcjami małe. Dillonowska 90, Śląska 70.25.

WYJAŚNIENIA W SPRAWIE PODATKU DOCHODOWEGO.

Warszawa, 28. 1. (Telef.) Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że ustawa o podatku dochodowym nie dopuszcza z chwilą śmierci płatnika przerwy w opodatkowaniu pozostałego po zmarłym czynnego źródła dochodu. W razie śmierci płatnika przed wykonaniem wymiaru podatkowego na dany rok podatkowy wymiar musi być uskuteczniiony na imię spadkobiercy łącznie z jego osobistymi dochodami. Jeżeli spadkobierców jest kilku, ustalony dochód ze źródła masy spadkowej powinien być podzielony na poszczególnych spadkobierców. Wymiar podatku uważa się za uskuteczniiony z chwilą doręczenia płatnikowi nakazu płatniczego. Jeżeli przy doręczeniu nakazu płatniczego zostanie ustalony, że płatnik zmarł, dokonany wymiar podatkowy ma być uchylony i uskuteczniiony nowy, na imię spadkobierców.

NOWY WICEBURMISTRZ JASŁA.

Wiceburmistrzem m. Jasła — w związku z rezygnacją dra Jurasza, dyrektora Miejskiej Kasy Oszczędności — wybrano p. Alojzego Bojdeckiego.

WYBORY GMINNE W NOWOSĄDECKIEM.

Na terenie powiatu nowosądeckiego zarządzone zostały wybory do rad gminnych w okresie od 4 do 10 lutego.

Onegdaj odbyło się w Nowym Sączu uroczyste zaprzysiężenie sołtysów z powiatu nowosądeckiego. Przysięgę od 170 sołtysów odebrał starosta pow. dr. Lach.

JALU KUREK LAUREATEM NAGRODY P. A. L. DLA MŁODYCH.

Warszawa. (PAT). Polska Akademia Literatury na posiedzeniu w dn. 28 bm. uchwaliła przyznać nagrodę P. A. L. dla młodych Jalu Kurkowi na podstawie fragmentu jego powieści pt. „Grypa szaleje w Naprawie“, ogłoszonego w r. 1933 w jednym z czasopism literackich.

Poza laureatem zgłoszone były kandydatury Wojciecha Baka, Światopełk Karpńskiego, Romana Kolonickiego, Adolfa Rudnickiego, Elżbiety Szemplińskiej, Zbigniewa Uńkowskiego i Wandy Wasilewskiej. Nagroda wynosi 2000 złotych.

ZGON DYREKTORA SZKOŁY W MARCYPORĘBIE.

W ubiegły poniedziałek, 28 bm. zmarł w Marcyporębie śp. Fr. Bronowski, dyrektor miejscowej szkoły. Pogrzeb odbędzie się we środę 30 h. m.

Nowy prezes Tow. Ośrodka Robotniczego na Modrzejówce.

W niedzielę odbyła się w kolonii robotniczej na Modrzejówce w Krakowie w lokalu Katol. Stow. Tanich Domów Robotniczych, uroczystość opłatkowa, która zgromadziła przeszło 200 osób. Zebranie było tem uroczystsze, że wziął w niem udział nowy prezes Stowarzyszenia dr. Szwarcenberg-Czerny, były prezes Sądu Okr. Uroczystość rozpoczęło przemówienie ks. prał. Molickiego, który wskazał na doniosłość katolickiej uroczystości opłatkowej i przedstawił nowego prezesa Stowarzyszenia, podkreśliwszy przy tej okazji zasługi prezesów poprzednich: Potockiego, b. namiestnika Galicji, dr. Jordana i ostatnio dr. Tomkowicza. Prezes Szwarcenberg-Czerny w odpowiedzi na przemówienie ks. prał. Molickiego zaznaczył, że będzie starał się iść śladami poprzedników i przy czynić się do rozwoju kolonii. Dzieci z kolonii robotniczej odśpiewały koledy i wykonały różne utwory na cześć nowego prezesa Stowarzyszenia. W opłatku wziął m. in. udział ks. Długosz, redaktor „Dzwonu Niedzielnego“. Poza wspomnianymi przemawiali w czasie uroczystości: notariusz Wiślicki, kier. Giesing, p. Maciasz, radny dr. Kuśniercz. Przemówienie dra Kuśnierza zyskało żywy aplauz tem więcej, że dzięki jego zabiegom kolonia otrzymała chodniki i oświetlenie elektryczne.

Na wschodzie wyrasta nowy konflikt sowiecko-japoński.

Paryż. (PAT). Korespondent londyński „Echo de Paris“ zwraca uwagę na utarczkę, jakiej miały miejsce nad brzegami jeziora Boinor na granicy mongolsko-mandżurskiej. Granica między Mandżurją a sowiecką Mongolją przechodzi przez to jezioro w kierunku ze wschodu na zachód.

Obecnie Mandżurja zgłosiła swe pretensje terytorjalne w tych okolicach. Konflikt, który teraz pozornie ma miejsce między Mandżurją a Mongolją, w rzeczywistości stawia przeciwko sobie Japonię i Związek Sowiecki, gdyż Sowieci już przez usta Czerwina podtrzymywali swe prawa do Mongolji. W kołach londyńskich wyrażają obawy, aby rodzący się obecnie nad brzegami jeziora Boinor konflikt nie odegrał roli pewnego rodzaju Serajewa na Dalekim Wschodzie.

SOVIETY ZAPRZECZAJĄ.

Moskwa (PAT). Agencja TASS. zaprzecza wiadomościom, jakie ukazały się w ostatnich dniach w prasie zagranicznej o zajęciu pomiędzy sowieckimi oddziałami a japońskimi-mandżurskimi w okolicach jeziora Boinor, położonego na granicy pomiędzy narodową republiką mongolską a państwem Mandżukuo w odległości 200 km. od granicy sowieckiej. Agencja TASS. zaprzecza również wiadomości, że wojska mongolskie znajdowały się pod dowództwem sowieckim i że samoloty sowieckie latały nad terytorjum Mandżukuo i ostrzeliwały wioski mandżurskie w pobliżu Chajlaru. TASS. wyraża opinię, że wiadomości tego rodzaju szerzone są celowo przez koła, marzące o powikłaniach militarnych na Dalekim Wschodzie.

PO ANEKSJI DZEHOLU.

Tokio (PAT). W prasie mandżurskiej ukazał się komunikat głównej kwatery armji kwantuńskiej, który zawiadamia o wycofaniu chińskich wojsk gen. Sunga, gubernatora Czachu z prowincji Dzehol. Komunikat zaznacza, iż ewakuacja wojsk chińskich świadczy o wycofaniu wszelkich obcych wpływów, które krzyżowały zarządzenia administracji mandżurskiej w Dzeholu.

Jednocześnie z oficjalnych źródeł chińskich w Pekinie donoszą, iż w sobotę odbyło się spotkanie pomiędzy pułkownikiem Takahashi, attache wojskowym japońskiego poselstwa, a przedstawicielem gen. Sunga. Na konferencji tej postanowiono, iż nastąpi spotkanie przedstawicieli chińskiej i japońskiej armji w celu omówienia zarządzeń, które zapobiegą powtórzeniu się niepożądanych incydentów w przyszłości.

Dzień żałoby w Chinach

w rocznicę bombardowania Szanghaju.

Szanghaj (PAT). Z okazji 3-ej rocznicy ostrzeliwania dzielnicy Szanghaju — Czapei przez Japończyków w całych Chinach na znak żałoby spuszczone flagi do połowy masztu. Poza to odbył się cały szereg zebrań żałobnych w Kuomintangu, w których wzięły udział organizacje, młodzież szkolna i przedstawiciele rządu. W prasie pojawiły się długie artykuły wstępne wzywające naród do wzmocnienia w sobie poczucia jedności narodowej.

—OoO—

Pancerniki i... wodnista zupa ryżowa.

Berlin. (PAT). Niemieckie biuro informacyjne donosi z Tokio, iż odpowiadając na parlamentarne zapytanie, jakie zarządzenia wyda Japonja na wypadek podjęcia międzynarodowego wyścigu zbrojeń na morzu, minister marynarki

Usuni oświadczył, iż Japonja odpowie na to wyzwaniami zbrojeniami, chociażby naród japoński miał się żywić wyłącznie rozwodnioną zupą ryżową.

—Oo—

Od soboty dnia 19 stycznia w kinoteatrze „APOLLO“

Widowisko niezapomnianego przepychu o niesłychanie ciekawej treści!

Rodzina Rotszyldów

Loretta Young

znakomity w swej niesamowitej masce To największy sukces kinoteatrów Europy i Ameryki!

Borys Karloff

Sir George Arliss

Robert Young

Nadprogram:

Komedja kolorowa „Czerwony Kanturek“

Silly Symphony Walta Disney'a Film wytwórni United Artists.

„Prawda materialna“ przy wymiarach podatkowych.

INSTRUKCJE MINISTERSTWA SKARBU W ZWIĄZKU Z NOWĄ ORD. PODATKOWĄ.

Warszawa, 28. 1. (Telef.). Rok bieżący będzie pierwszym rokiem podatkowym, w którym wymiar podatków będzie dokonany na podstawie nowych przepisów zawartych w ordynacji podatkowej, w rozporządzeniach wykonawczych i instrukcji podatkowej. Ponieważ przepisy te zmieniają radykalnie dotychczasowy system wymiarowy, minister skarbu zwrócił się do podwładnych mu urzędników ze specjalnym okólnikiem.

Ordynacja wyborcza wedle tego okólnika nie oznacza formalnej kodyfikacji przepisów o postanowieniu wymiarowem, natomiast wprowadza zasadę, że wszelki wymiar podatkowy musi być oparty

na konkretnym materiale odtwarzającym prawdę materialną,

zebrany i opracowany w toku postępowania wymiarowego. Obowiązek oparcia wymiaru na materiale faktycznym — mówi okólnik — należy rozumieć w ten sposób, że każdy wymiar podatkowy powinien być zgodny z rzeczywistymi obrotami i dochodami płatnika i opierać się na takich danych informacyjnych, których istnienie uzasadniałoby uznanie wymiaru w wysokości przez władze wymiarowe przyjętego.

W celu zebrania tego materiału każdy urzędnik wymiarowy albo współdziałający przy wymiarze powinien starać się o osobiste zdobycie największej ilości informacji, służących do wymiaru, w szczególności zaś poznać stosunki majątkowe i czynności gospodarcze płatników, wnikać w ich stosunki majątkowe, ostrożnie operować zebrany materiałem i dokładać wszelkich starań, aby jak najściślej odtworzyć prawdę materialną, stanowiącą o wysokości podatku dla każdego płatnika.

Władze skarbowe otrzymały polecenie, ażeby polityka wykonawcza władz w stosun-

ku do ksiąg, szczególnie do ksiąg, prowadzonych przez drobnych płatników, sprzyjała tendencji ich

rozpowszechnienia.

Nieprzyjmowanie ksiąg za podstawę wymiaru winno mieć uzasadnienie w ich wadliwości materialnej i nierzetelności ksiąg. W stosunku do tych urzędników, którzy polityce tej się nie poddadzą będą wyciągnięte konsekwencje dyscyplinarne, aż do zwolnienia ze służby włącznie.

Gnębienie prasy katolickiej w Niemczech

za walkę z nowoczesnym pogaństwem.

Berlin. (PAT). Urząd tajnej policji państwowej w Karlsruhe donosi o zawieszeniu na okres 3 miesięcy pisma katolickiego „St. Condratsblatt“, wychodzącego w miejscowości badenkiej Ettlingen. Pismo to w dniu 20 bm. ogłosiło list z klasztoru bazylijskiego, zawierający następujące zdania: „Są tu reprezentanci wszystkich narodów, czarni i biali, żółci i czerwoni, ale wszyscy żyją w zgodzie ze sobą. W przyszłości Brazylja w każdym razie wysłać będzie do Niemiec kolorowych misjonarzy, którzy nawracać będą waszych nowoczesnych pogan“.

Rząd węgierski zachorował na grype.

Bukareszt. (PAT). W całym kraju szerzy się epidemia grypy. W wielu miejscowościach wydano rozporządzenie zamknięcia szkół. Do końca bież. tygodnia nie będzie posiedzenia rady ministrów, gdyż 6-ciu ministrów z premie rem na czele choruje na gripę. Na szczęście przebieg choroby nie ma niebezpiecznego charakteru.

Osadnictwo bezrobotnych rzemieślników.

Warszawa, 28. 1. (Telef.). Fundusz Pracy podjął próbę osadnictwa bezrobotnych rzemieślników. Próba kolonizacji rzemieślniczej zorganizowana będzie pod Lidą. Będą tam osiedlani stolarze, cieśle, blacharze. Osadnictwo połączone będzie z uprawą roli w ten sposób, że osadnikom przydzielane będą odpowiednie grunta.

Podwyżka opłat pocztowych od przesyłek zagranicznych.

Warszawa, 28. 1. (Telef.). W obrocie pocztowym podniesiono opłaty za listy ekspresowe zagraniczne z 1. zł. na 1.10. Zmienione są także opłaty za zagraniczne przekazy pieniężne przy kwotach, nieprzekraczających 100 zł. Dotychczasowa opłata 80 gr. podwyższona została do 85 groszy.

MOJŻESZ CAEN SKARŻY O ODSZKODOWANIE.

Warszawa, 28. 1. (Telef.). Do Sądu Apelu wpłynęła skarga b. dyrektora Zakładów Żyrardowskich Mojżesza Caena, domagającego się odszkodowania w wysokości 18.000 zł. od obecnego zarządu Żyrardowa za zwolnienie z posady.

ZNIŻKI KOLEJOWE DLA KURACJUSZY.

Warszawa, 28. 1. (Telef.). Uzdrowiska polskie podjęły zabiegi w Ministerstwie Komunikacji, by przyznano na rok bieżący zniżki kolejowe dla kuracjuszy. Są widoki, że władze przychyliły się do tego żądania i wprowadzą zniżki dla powracających z uzdrowisk.

Znalazł się zgubiony ładunek złota...

Londyn (PAT). „Evening Standard“ donosi, że ładunek złota wartości 6.000 funtów szterlingów, zgubiony w czasie przelotu z Paryża do Londynu przez samolot angielski odnaleziony został w pobliżu New Romney w hrabstwie Kent. Jak wiadomo, po stwierdzeniu zniknięcia ładunku przypuszczano, że wpadł on do morza.

Zuchwałe występy komunistów bułgarskich.

Sofja (PAT). W sobotę wieczorem kilku uzbrojonych komunistów przedostało się do jednej z fabryk w okolicach Sofji. Związali oni stróża, poprzeczali przewodniki telefoniczne i wygłosili kilka podburzających przemówień do robotników, poczem zbiegli przed przybyciem policji.

Przed kilku dniami około 20 komunistów zatrzymało podmiejski pociąg z robotnikami po wygłoszeniu przemówień do robotników pozwolili odjechać pociągowi bez przeszkód.

KARY WIEZIENIA ZA SPOWODOWANIE KATASTROFY.

Moskwa (PAT). W następstwie katastrofy kolejowej, jaka wydarzyła się w dniu 7-go b. m. na linii kolejowej Moskwa—Leningrad, w czasie której to katastrofy 23 osoby zostały zabite a 7 odniosło ciężkie rany, maszynista pociągu i zawiadowca stacji Torbino skazani zostali na 10-letnie więzienie. 5-ciu innych funkcjonariuszy kolejowych skazano na więzienie od 3 do 7 lat.

Odwilż.

Warszawa, 28. 1. (Telef.). Panująca od kilku dni odwilż spowodowała częściowe taniec lodów na rzekach polskich. Na Wiśle pod Zawichostem i Warszawą grubość powłoki lodowej zmniejszyła się o 1 cm. Pod Zawichostem powłoka lodowa wynosi 34 cm., pod Warszawą 19 (pod Krakowem 14). Na Narwi pod Pułtuskim grubość lodu zmniejszyła się o 5 cm.

Kraków, 28. 1. Grubość lodu na Dunajcu pod Nowym Sączem zmniejszyła się do 16 cm., na Sanie pod Przemyślem pozostała niezmienną i wynosi 30 cm.

BURZA ŚNIEŻNA W MAROKKU.

Paryż (PAT). Z prowincji nadchodzą wiadomości o licznych burzach śnieżnych. Miejscowość Ibane w Marokku jest cała pokryta tak grubą warstwą śniegu, że wszelka komunikacja kołowa jest utrudniona i zaopatrywanie ludności w żywność odbywa się zapomocą samolotów.

WZBURZONE FALE MORZA OCHOCKIEGO zagrożają okrętom.

Moskwa (PAT). Na morzu Ochockim od kilku dni roży się niezwykle silna burza. Żegluga na morzu została przerwana. Wiele okrętów, które nie zdążyły zawinąć do portów, znajduje się w niebezpieczeństwie. Trzy parowce wyruszyły na pomoc.

POWÓDZ W TURCJI.

Stambuł (PAT). Na skutek gwałtownych powodzi toru kolejowe w pobliżu Adrijanopola uległy zniszczeniu. Komunikacja kolejowa Turcji z zachodem jest przerwana.

M. G. EBERHART.

35

OFIARA CHIRURGA.

Powieść amerykańska.
Przekład autoryzowany.

—

— Robimy wszelkie wysiłki, żeby go znaleźć proszę pani — zapewnił mnie nie-spokojnie. — Zgadza się z panią. I ja nie miałem takiego wypadku. Ale — wzruszył ramionami — sama pani widzi, że jestem bezsilny. Więcej nie możemy zrobić. Co się tyczy szpitala — dodał stanowczo — to był zamknięty. Jak zwykle, wszystkie drzwi, wszystkie wyjścia były pozamykane na klucz. Toś my stwierdzili. Melady'ego nie-ma w szpitalu. To także stwierdzone. Ja sam szukałem.

— Wierzę panu — rzekłam. — Nie bo-ję się nikogo, ale wiem co znaczy dyscy-plina.

— Jeżeli Piotr Melady chodzi po ziemi, to go znajdziemy — oznajmił sierżant, spoglądając znów na wilgotne łoczki Nan-cy. — Jakiego koloru ma pani włosy, panno Page?

— Jakiego koloru... No... jestem szatyn-ka! — Przestraszyła się Nancy. — Sza-tynka — powtórzyła. — Jasna szatynka.

— Więc nie blondynka? — zapytał z na-mysłem sierżant, rozpinając mundur. Sie-działam jak skamieniała. On tymczasem wy-jał powoli pudełeczko i zaczął je otwie-rać: — Pani włosy wyglądają w tem świetle jak blond. Ten jest napewno jasny. Niech pani... — Urwał nagle i aż się zatchnął.

Patrzyłam z zainteresowaniem, jak za-glądał do pudełeczka, nie wierząc własnym oczom i pomagając wzrokowi długim bez-krwistym palcem. Twarz opłynęła mu ja-snym szkarłatem. Znalazł na dnie pudełecz-ka tylko trochę białego proszku, co go do-prowadziło do wściekłości. Dnuchnął w pu-dełeczko, kichnął, odkaslnął i wpadł na dra Kunce'a:

— Pan mi zabrał ten włos!

Naturalnie doktor odrzucił z ostrym na-ciskiem, że żadnego włosa nie zabierał i nie wie, co mają znaczyć te obraźliwe słowa. Sierżant wyjaśnił gwałtownie, o co mu chodzi, i sytuacja zaostriżyła się nie-przyjemnie. Kiedy zapukała telefonistka, meldując znów reporterów.

Reporter działa na osoby, do których przychodzi z wywiadem, prostopu piorun-jąco. Doktor Kunce i sierżant przybrali momentalnie spokojne, uprzejme maski, sierżant schował pudełeczko a doktor wstał, przyglądził bródkę, spojrzął w lustro koło drzwi i odprawił nas dwie, mnie i Nancy, z wyszukaną grzecznością. Reporterzy — było ich trzech — wszyscy dość młodzi — ustąpili nam z drogi. Przypisałam ich póź-niejsze, arcyczęste wizyty tyłom Nancy, co innym przyczynom. Może się mylę, gdyż dramat, jaki się rozegrał w naszym szpi-talu, mógł dostarczyć miejscowej prasie sen-sacyjnego materiału na długi czas; bądź co bądź pamiętam, że żaden z nich nie ruszył się z miejsca, dopóki Nancy nie zniknęła w głębi korytarza, a doktor nie rzekł tro-chę ostro:

— No, proszę wejść, panowie!

W każdym razie sierżant nie mnie posadził o kradzież złotego włosa. Idąc

z Nancy po schodach na górę (było to męczące, ale nikt nie zbliżył się do windy), patrzyłam na jej łoczki, myśląc z żalem, że nie mogłabym przysiąc, że tamten włos nie pochodził z jej głowy.

Dziwne — myślałam — że nie mówi nie o indagacji sierżanta. Dziwne, że nie nawiązuje do nocej okropności. Chociaż może ona myślała to samo o mojem mil-czeniu.

— Gorąco — rzekła, gdyśmy się zna-lazły na pierwszym piętrze. — Te fartuchy okropne na taki upał. Pani napewno jest w gorsecie. Jan pani może wytrzymać? Ja nie mam pod fartuchem prawie nic, a i tak ledwie dyszę. Żeby tych fartuchów jak nie krochmalili... — Umilkła i znów zaczęła... — Pójdę się przespać. Rano nie mogłam zmrzą-żyć oka. Zobaczyć się o szóstej. Dr. Kun-ce wyznaczył nam na jakiś czas nocne dy-żury. Naturalnie do spółki z Ellen, Lillian też będzie. Czy pani się boi nocnego dy-żurn?

— No tak — przyznam się. — Któżby się nie bał? Ale będzie dobrze. Nic się nie stanie. Utorun nie uderza dwa razy w to samo miejsce. Wszystko będzie dobrze.

Popatrzyła na mnie posępnie.

— Dalby Bóg! — cofnęła ostro reke od poręczy. — Straszny dzień — wyjąka-ła. — Wszystko się lepi — jak od krwi. Wszystko, czego się dotknąć.

— Co?!

— Och, nie — prawie szepnęła. — Tyl-ko... Jestem zmęczona. Ghupstwo. Och, jak gorąco.

Mówiąc to, pomknęła korytarzem w stro-nę sypialni pielęgniarek a ja poszłam za nią. Dopiero, gdy znalazłam się w swoim po-

koiku i zajrzałam pod łóżko i do szafy i zamknęłam się na klucz, zrobiło mi się lepiej.

Sierżanta i dra Kunce'a zobaczyłam do-piero wieczorem. Do tego czasu przesie-działam zamknięta w swoim pokoju z gu-mową poduszką do gorącej wody, w której ukryłam pudełeczko z włosiem, na kolanaach. Ale nie czułam się na siłach do wyciągania wniosków. W zmęczonym mózgu wirowały wkółko wypadki ubiegłej nocy, wzbierało niedowierzanie, że się to wszystko mo-gło stać i odzywał się strach przed noc-ną dyżurną w ciemem, gorącym, mrocznie oświetlonym skrzydle.

Wtedy to uświadomiłam sobie po raz pierwszy, że jestem w niebezpieczeństwie i pod obserwacją. Okropne to uczucie nie opuściło mnie do samego końca sprawy i ciągle się wznagało. Początkowo drwiłam z tych przewidyń: tłumaczyłam sobie, że daję się ponieść nerwom, że jestem prze-pracowana, że przecież doznałam wstrząsu, że upał i zmęczenie działają mi na wyobraź-nię. Temi rozsądnymi argumentami usiłowa-łam doprowadzić się do porządku. Ale szczególne uczucie, że jestem pod obser-wacją, wracało uporezywie. W pustym mro-cznym korytarzu miałam zawsze pewność, że ktoś za mną stąpa. Skóra mi cierpła, a szyja sztywniała, ale obejrzawszy się wkółko, nie dostrzegałam nikogo. Copraw-da parę razy wydało mi się, że jakaś postać znikła na schodach czy w drzwiach pokoju, ale w każdym wypadku mogła to być któ-raś z pielęgniarek.

Ciąg dalszy nastąpi.

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Krakowie.
Rewiru IX.
ul. Karmelicka 27.
dnia 26. stycznia 1935.
Sygn. IX. Km. 3261/34.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego rew. IX.
w Krakowie ul. Karmelicka 27, Sygn. IX.
Km. 3261/34 ogłasza, że na publicznej licy-
tacji w dniu 1-go lutego 1935 o godz. 11-tej
przedpołudniem w Krakowie przy ul. Krót-
kiej Nr. 8, sprzedane zostanie: Pianino.
Komornik Sądu grodzkiego Rewiru IX.
(—) Bronisław Schwertner.

Spółeczne Biuro Pośrednictwa Pracy
dla
Służby Domowej i pokrewnych zawodów
Rynek Gł. 29, II-piętro, telefon Nr. 104.83
Godz. zgłoszeń od 9—1 i od 4—7 popoł
— poleca żeńską służbę domową. —

**Złóż składkę
na powodzian**

**Księgarnia Krakowska,
Kraków, św. Krzyża 13.**

poleca:	zł.
Cervantes M., Przygody Don Kichota	4.—
Claparède E. Dr., Jak rozpoznawać uzdolnienia uczniów	6.80
Dobrowieś B., Zagadnienie żydowskie	1.—
Golba K. N., W cieniu wielkiej Legendy (powieść)	3.50
Nitecki M. X. Dr., Telepatja a mistyka	3.—
Przyjomski F., O polski system wychowawczy .	2.—
Rolicki H., Zmierzch Izraela	8.—
Rubeżyński W. Dr., Główne kierunki filozofji w porządku w jakim po sobie nastę- powały	1.20
Wąsowicz J. i Zierhoffer A., Świat w cyfrach (rocznik 1935)	3.80
Tablice ludoznawcze „Lud Polski“	
1) Budownictwo ludowe	4.40
2) Współczesny strój ludowy	4.—
3) Praca ludu	4.—

Wysyłka odwrotna.

**Pektoraliki,
koloratki**

gumowana dla PT. Księ-
ży, blolizna, rękawiczki,
skarpetki, kapelusze
poleca:

**ROMAN
SZCZERBA**

Kraków,
ulica Florjańska 40

CUKIER

rafinowany gruboziar-
nisty, kostkę krysta-
liczną — kartony
dostarcza najtaniej

AGENCJA CUKRU
Kraków,
Radziwiłłowska 15.

Zakład wyrobów ślusarskich

artystycznych i budowlanych

JAN OREMUS

Kraków, ul. Rakowicka L. 15.

Telefon Nr. 125-18

Wykonuje wszelkie roboty w zakres

ślusarstwa wchodzące.

Ceny konkurencyjne.

**Książki dobre i tanie,
do bibliotek, czyteln, na prezenta
gwiazdkowe i do prywatnej lektury.**

1) Księga przysłów i cytatów stron 368 Cena księgarska	zł. 6.—
2) Księga złotych myśli 2 tomy stron 538 i 536 Cena księgarska	15.50
3) Księga dowcipu i humoru 2 tomy stron 639 i 656 Cena księgarska	17.50
4) Antologia polska 2 tomy stron 520 i 493 Cena księgarska	13.50

Do nabycia w księgarniach. U autora 20% taniej
Ks. Stan. J. Kapelan, Zembrzydowice. Poczta: Kalwaria II.

**FORTEPIANY-PIANINA FISHARMONJE
WŁADYSŁAW BOLONSKI
KRAKÓW, UL. ŚW. ANNY 3. Tel. 10465.**

MARMOLADE

morelową, wiśniową, porzeczkową, mali-
nową, powidła śliwkowe, jamy i konfitu-
ry w rozmaitych gatunkach w najlepsze-
jakości poleca po przystępnych cenach

**KAZIMIERZ BARTOSZEWSKI
KRAKÓW, ULICA FLORJANSKA 49**

Codziennie świeże masło dworskie i deserowe.

Do sprzedania ka-
mienica piętrowa na-
rożnik. Dzielnica XII. Zgło-
szenia: Panek Kraków,
ul. Józefa Piłsudskiego 25
w podwórzu.

Portable — przenośne
maszyny do pisania
najlepszych marek najta-
niej poleca. — Löwenstein
Kraków Zwierzyniecka 11.

SKLEP

W podwórzu
z frontową wystawą

do wynajęcia,
Florjańska 38.
Wiadomość u dozorcę lub
u właściciela
Smoleńsk 18 parter.

Kasa kontrolna Natio-
nal, kilim, dywany,
kasa ogniotrwała wieksza,
lustro salonowe duże,
garnitur mebli styl Lud-
wik XIV. Kraków, Czys-
ta L. 10. m. 3. tel. 131-57.

Księgarnia Krakowska Kraków św. Krzyża 13

poleca:

CARO L.: Zmierzch kapitalizmu	Zł. 1.—
CZYŻYCKI W.: Zajęcia rękodzielnicze z papieru, kartonu, tektury	4.20
DYAKOWSKI B.: O świstaku, który już za życia mieszkał w muzeum	1.80
KALINOWSKI K.: U wrót Azji — Co widziałem nad Uralem .	1.—
KRASINSKI Z.: Listy do Delfiny Potockiej 1839 — 1843 . . .	15.—
— Listy do Delfiny Potockiej 1843 — 1845	18.—
LATANOWICZ ST.: Rewizja księgowości i bilansu w zasadach i praktyce	30.—
— Tajemnice i fałszerstwa księgowości i bilansów	25.—
POREBSKI E. Inż.: Technika w gospodarstwie domowym — Instalacje	2.—
SKALKOWSKI A. M.: Pamiętnik o Kościuszcze, Wirydjanny z Radolińskich Kwileckiej - Fiszerowej	2.50
STACHNIUK J.: Heroiczna wspólnota Narodu (Kapitalizm epoki imperjalizmu a Polska)	7.—
STASZEWSKI J.: Generał Józef Żółtowski	4.—
TOKARZ W.: Insurekcja Warszawska (17 i 18 kwietnia 1794 r.)	8.—

Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Ogłoszenia zwykłe za wiersz milimetrowy	20 gr.
Nadesłane na stronie 6 po dziale gospodar.	50 .
Komunikaty	60 .
na 1-szej	70 .

CENY OGŁOSZEŃ

Drobne za wyraz	10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej.	
Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.	